

Kultur- og fritidslivets værdi for borgere og samfundet i Aarhus Kommune

Silverlining Research, 2024

Silverlining
RESEARCH

15

Indhold

1. Forord.....	2
2. Konklusion.....	3
2.1 Markedsomsatte værdier.....	4
2.2 Ikke-markedsomsatte værdier og oplevet nytteværdi.....	4
2.3 Instrumentelle og iboende værdier.....	4
3. Metode.....	5
3.1 Den samfundsøkonomiske værdi af kultur- og fritidslivet.....	5
3.2 Estimering af markedsomsatte og ikke-markedsomsatte værdier.....	6
4. Kultur- og fritidslivets indflydelse på Aarhus som et godt sted at bo.....	9
5. Kultur- og fritidslivets økonomiske betydning.....	16
5.1 Bruttoværditilvækst.....	16
5.2 Beskæftigelse.....	20
5.3 Skatteprovenu.....	23
6. Kultur- og fritidslivets nytteværdi.....	25
7. Instrumentelle og iboende værdier.....	34
7.1 Instrumentelle værdier.....	34
7.2 Iboende værdier.....	40
8. Appendiks.....	44
8.1 Uddybning af værdisætning på kultur- og fritidsområdet.....	44
8.2 Uddybning af 'Contingent Valuation Method'.....	45
8.3 Definitioner af effektmål i SAM-K/LINE -modellen.....	46
8.4 Dataindsamling og frafaldsanalyse.....	47
8.5 Brancheliste til SAM-K/LINE.....	50

1. Forord

Aarhus har et rigt kultur- og fritidsliv, der sætter byen på danmarkskortet og skaber glæde samt livsværdi for byens borgere. Dette er blandt andet tilkendegivet ved Aarhus' anerkendelse som Europæisk Kulturhovedstad i 2017. Desuden viser målinger af 'Aarhusmålene', at ca. 40 % af de adspurgte aarhusianere angiver, at kulturlivet gør Aarhus til et godt sted at bo¹.

Aarhus' kultur- og fritidsliv er dog ikke kun et samlingspunkt, der beriger befolkningen med oplevelser og gør byen til et godt sted at bo. Det er desuden en væsentlig indtægtskilde, der direkte eller indirekte skaber økonomisk aktivitet og beskæftigelse i Aarhus og resten af Danmark. Navnlig fordi danskerne ifølge Eurostat er blandt de største kulturforbrugere i Europa².

Spørgsmålet er derfor i hvor høj grad og i hvilket omfang kultur- og fritidslivet i Aarhus Kommune skaber værdi for den enkelte borger og Aarhus Kommune? En indsigt, der ifølge forskere er svær at kortlægge, som følge af de unikke karakteristika, der hæfter sig til branchen³. For eksempel kulturens kendetegn som et offentligt gode, der både kommer brugere og ikke-brugere til gavn, hvorfor offentlig medfinansiering ofte udgør en fast bestanddel af branchens forretningsmodel.

Til at komme med en nuanceret og bred estimering af den samfundsøkonomiske betydning af Aarhus' kultur- og fritidsliv, har Kultur og Borgerservice rådført sig hos konsulentvirksomheden Silverlining Research. Her er det overordnede projektformål konkretiseret til: "*estimering af den samlede økonomiske betydning af kultur- og fritidsområdet i Aarhus Kommune for både borgere og samfundet*".

For at kunne løse denne opgave fyldestgørende har Silverlining Research specialdesignet en undersøgelse, der ved hjælp af den seneste forskning på kultur- og fritidsområdet, spørgeskemaundersøgelser og beregninger i SAM-K/LINE-modellen, formår at give en detaljeret og samlet estimering af kultur- og fritidslivets samfundsøkonomiske værdi i Aarhus Kommune samt de iboende og instrumentelle værdier for borgerne.

¹ Epinion (2020) (2018) (2016) Aarhusmålene Temperaturmålingerne. For Aarhus Kommune Borgmesterens Afdeling.

² <https://soendagaften.dk/2024/02/hoejt-dansk-kulturforbrug/>

³ Bille, T. (2018), Rethink Economic Impact: Fra økonomisk impact til samfundsøkonomisk værdi.

2. Konklusion

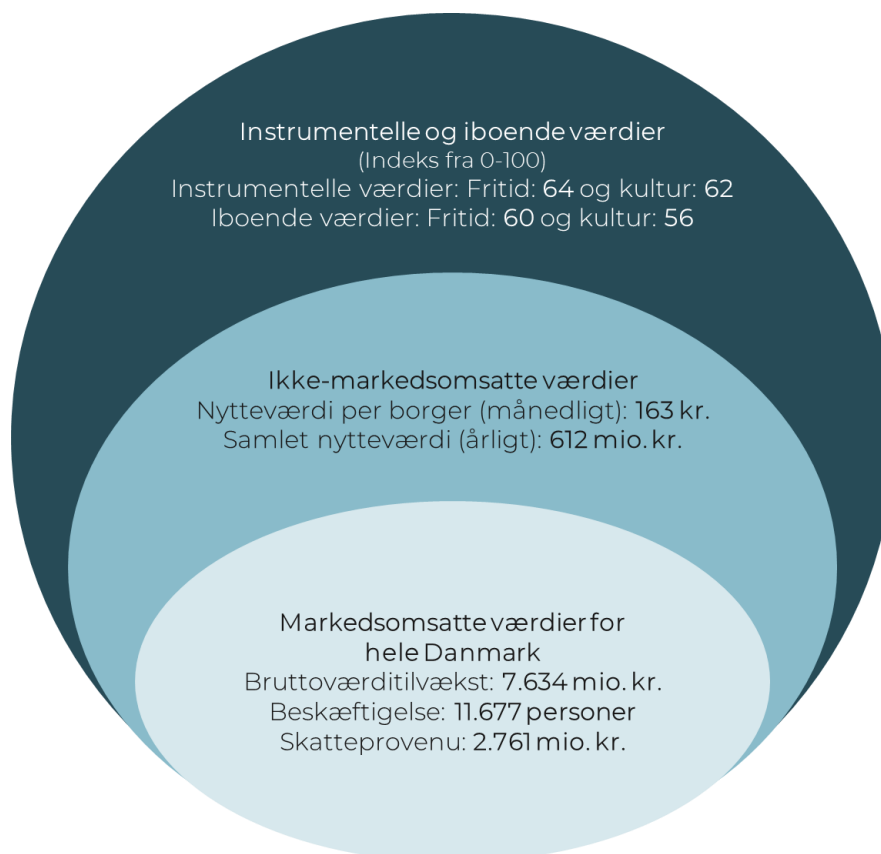
Den gennemførte analyse af kultur- og fritidslivet i Aarhus Kommune viser, at kultur- og fritidslivet har stor betydning for aarhusianerne og samfundsøkonomien i Aarhus Kommune. Aarhusianerne bruger i et bredt omfang byens kultur- og fritidstilbud. Forbruget er særligt stort ved museer, biografer, parker, biblioteker, spille- og underholdningssteder. Ifølge borgerne er kultur- og fritidslivet en afgørende faktor for, at Aarhus er et godt sted at bo. Når man spørger de borgere, der mener dette, angiver hele 52 % kulturlivet som årsag til, at Aarhus er et godt sted at bo, og 19 % angiver fritids- og foreningslivet som årsag.

Samlet set har kultur- og fritidslivet i Aarhus Kommune en væsentlig økonomisk betydning, som sikrer beskæftigelse til i alt 11.677 personer og genererer en årlig bruttoværditilvækst på 7.634 mio. kr. I tillæg til de markedsomsatte værdier har området en oplevet nytteværdi, som udtrykker, at aarhusianerne er villige til at øge deres månedlige skattebetaling med gennemsnitlig 163 kr. for, at kultur- og fritidslivet i Aarhus forbliver eller udvikles. Endelig bidrager kultur- og fritidslivet med en række instrumentelle og iboende værdier, der kommer borgerne til gavn og bidrager til større medborgerskab i kommunen. Samlet viser resultaterne fra denne rapport, at kultur- og fritidslivet er et vigtigt område.

Resultaterne er opsummeret i figuren herunder og uddybet i det følgende.

Figur 1

Den samlede værdi skabt via kultur- og fritidslivet i Aarhus Kommune

2.1 Markedsomsatte værdier

Kultur- og fritidslivet i Aarhus Kommune har en væsentlig økonomisk betydning. I 2022 har kultur- og fritidserhvervene i Aarhus skabt en samlet bruttoværditilvækst på 7.634 mio. kr. Heraf er 6.641 mio. kr. genereret i Aarhus Kommune, mens 993 mio. kr. er genereret på tværs af det øvrige Danmark. Kultur- og fritidslivet i Aarhus Kommune har skabt beskæftigelse for i alt 11.677 personer, hvoraf 10.442 personer er beskæftiget inden for kommunegrænsen. Der er ligeledes genereret et samlet skatteprovenu som følge af kultur- og fritidsområdet i hele landet på 2.761 mio. kr., hvoraf 1.657 mio. kr. er genereret i Aarhus Kommune.

2.2 Ikke-markedsomsatte værdier og oplevet nytteværdi

Foruden disse markedsomsatte værdier, afspejles aarhusianernes efterspørgsel efter fritids- og kulturtilbud også i den oplevede nytteværdi. Her tilkendegiver omtrent 7 ud af 10 aarhusianere i et fiktivt scenarie, at de er villige til at øge deres månedlige skattebetaling for at bevare kultur- og fritidslivet i tilfælde af besparelser. I gennemsnit vurderer borgerne nytteværdien af området til 163 kr. per måned. Analysen viser også, at der er en højere oplevet nytteværdi end gennemsnittet blandt borgere med højere uddannelser, borgere i aldersgruppen 30-70 år samt borgere med højt kultur- og fritidsforbrug.

2.3 Instrumentelle og iboende værdier

Aarhusianerne tilkendegiver også, at de foruden den oplevede nytteværdi oplever en række yderligere værdier fra kultur- og fritidslivet. Analysen af kultur- og fritidslivets instrumentelle og iboende værdier viser, at lokalbefolkningen tillægger kultur- og fritidslivet stor værdi i forhold til dets evne til at skabe fællesskaber, trivsel, social identitet og mangfoldighed. Analysen viser, at scoren for de instrumentelle værdier for kultur- og fritid i denne analyse ligger på niveau med tidligere gennemførte målinger. Derudover viser analysen, at de iboende og instrumentelle værdier er større blandt borgere med et stort kultur- og fritidsforbrug.

3. Metode

3.1 Den samfundsøkonomiske værdi af kultur- og fritidslivet

Den anvendte metode tager udgangspunkt i velfærdsøkonomisk teori. Hovedformålet er her at estimere værdien af kultur- og fritidslivet ud fra den samlede værdi, som erhvervene skaber i samfundet og for borgerne i Aarhus Kommune.

Løsningsdesignet er skitseret i figuren nedenfor.

Figur 2

Analyseelementer til estimering af den samlede samfundsøkonomiske værdi⁴

⁴ Bille, T. (2018), Rethink Economic Impact: Fra økonomisk impact til samfundsøkonomisk værdi.

De markedsomsatte værdier relaterer sig til omsætning fra salg af varer og serviceydelser. I kultur- og fritidslivet kan dette forekomme ved entréindtægter, salg af mad og drikke og lignende.

Men idet kultur- og fritidslivet kan betragtes som offentlige goder, genererer området værdi, som ikke alene kan anskues gennem markedsomsatte værdier⁵. Dertil argumenterer kulturforskningen for, at der i kultur- og fritidslivet eksisterer et ekstra værdilag, der er rodfæstet i de værdier, som knytter sig til de givne kulturelle gode. Her argumenteres det, at værdien fra disse goder opleves forskelligt fra individ til individ, og at disse værdier blandt andet kan distinkteres i form af iboende og instrumentelle værdier⁶.

3.2 Estimering af markedsomsatte og ikke-markedsomsatte værdier

Silverlining Researchs tilgang til estimering af de markedsomsatte og ikke-markedsomsatte værdier er tredelt og præsenteres i følgende afsnit.

Markedsomsatte værdier – SAM-K/LINE

De økonomiske effekter er beregnet ved brug af det regionaløkonomiske modelkompleks SAM-K/LINE, som ejes og drives af Center for Regional- og Turismeforskning (herefter CRT). Modellen opererer på kommuneniveau og er baseret på officielle tal for BNP, beskæftigelse, indkomstskatter mv. Dette gør det muligt at foretage beregninger på kommunalt niveau, som er konsistente og sammenlignelige med de danske nationale tal.

Kultur- og fritidsområdet i Aarhus Kommune er defineret ud fra Danmarks Statistiks Danske Branchekoder (DB07) 127-gruppering, som er den mest detaljerede inddeling tilgængelig. Udvælgelsen af branchekoderne er foretaget af Silverlining Research og godkendt af Aarhus Kommune. Denne afgrænsning udgør de direkte erhverv, som beregningen af den afledte økonomiske aktivitet tager sit udgangspunkt i. De udvalgte branchekoder fordeler sig overordnet:

- Branchekode R: Kultur og fritid
- Branchekode P: Undervisning
- Branchekode J: Information og Kommunikation
- Branchekode S: Andre serviceydelser

De udvalgte underbranchekoder er præsenteret i appendiks, afsnit 8.5.

⁵ Se appendiks 8.3 for mere dybdegående definition af effektmålene i SAM-K/LINE-modellen.

⁶ Bille, T. (2018), Rethink Economic Impact: Fra økonomisk impact til samfundsøkonomisk værdi.

Modelberegningerne, leveret af CRT, og resultaterne i analysen er fordelt efter Dansk Branchekode (DB07) 10-gruppering, som er det mest detaljeret niveau muligt i denne type af analyser.

I analyserne skelnes mellem *direkte*, *indirekte* og *inducerede* effekter. De direkte effekter opstår i de virksomheder, som er direkte involveret i kultur- og fritidserhvervene, f.eks. ved salg af billetter eller ansættelse af personale til et kulturarrangement. De indirekte effekter opstår, når disse virksomheder køber varer og tjenester fra andre tilstødende brancher. For eksempel kan en transportvirksomhed, der leverer ydelser til et kulturarrangement, betragtes som en indirekte effekt, da denne aktivitet skabes som følge af kulturarrangementet. Endelig opstår de inducerede effekter, når lønnen, som udbetales til medarbejdere i både de direkte og indirekte virksomheder, anvendes til forbrug. Dette skaber yderligere økonomisk aktivitet i andre sektorer, såsom detailhandel eller serviceerhverv. I forlængelse af eksemplet vil den inducerede effekt indtræffe, når transportvirksomhedens ansatte bruger deres løn på varer og tjenester, hvilket øger efterspørgslen i andre dele af økonomien.

Estimeringen af de markedsomsatte værdier er således beregnet ved hjælp af input-output modellen SAM-K/LINE under visse metodiske afgrænsninger. Her er der ved opslag i CVR-registret og manuelt tjek af de største kultur- og fritidsorganisationer defineret en række branchekoder, som modelberegningen er gennemført på baggrund af.

I denne analyse er følgende områder ekskluderet, som ellers er en del af den nationale kulturpolitiske redegørelse:

- Fremstilling
- Reklame
- Arkitektur
- Design
- Lotteri og spil
- Foto
- Reproduktion (fremstilling)
- Pressebureauer

Effekten er beregnet på baggrund af de seneste tilgængelige data fra 2022, og omfatter følgende effekter: bruttoværditilvækst, beskæftigelse og skatteprovenu (se appendiks, afsnit 8.4, for uddybning af effektmålene). Tallene er derfor i nogen grad påvirket af de seneste Corona-restriktioner, som er blevet ophævet den 1. februar 2022.

Ikke-markedsomsatte værdier – oplevet nytteværdi

Estimering af ikke-markedsomsatte værdier er foretaget ved brug af Contingent Valuation Method (CVM), som anvendes til at måle en populations oplevede nytteværdi for offentlige goder som f.eks. kultur- og fritidstilbud.

I denne undersøgelse er metoden gennemført via en kvantitativ spørgeskemaundersøgelse, hvor borgere i Aarhus Kommune bliver præsenteret for et fiktivt scenarie, hvor Aarhus Kommune oplever besparelser, som rammer kultur- og fritidslivet. Herefter bliver respondenterne spurgt til deres villighed til over indkomstskatten at betale for bevarelse af kultur- og fritidslivet i kommunen. Spørgeskemaet tilpasser beløbet, som borgeren er villig til at betale, baseret på respondentens husstandsindkomst. Analysen fokuserer kun på kultur- og fritidsområdet og sammenligner ikke med andre politikområder.

CVM-metoden og metodiske overvejelser er uddybet i appendiks, afsnit 8.2.

Instrumentelle og iboende værdier

Som det tredje element i estimeringen af den samlede samfundsøkonomiske betydning af kultur- og fritidslivet i Aarhus Kommune kortlægges de instrumentelle og iboende værdier relateret til Aarhus' kultur- og fritidsliv.

Denne del af undersøgelsen er udarbejdet under hensyntagen til de tidligere evaluerede 'Aarhusmål' og opsummerer via indekstal, hvilke værdier kultur- og fritidsområdet bidrager med blandt borgerne i Aarhus Kommune. Undersøgelsen er gennemført som del af den kvantitative spørgeskemaundersøgelse. Dermed kortlægges den enkelte respondents oplevelse af de iboende og instrumentelle værdier ved kultur- og fritidslivet.

Dataindsamling via spørgeskema

Dataindsamlingen er gennemført som en kvantitativ spørgeskemaundersøgelse af i alt 2.598 borgere i Aarhus Kommune indsamlet i perioden 11. juni til 12. juli 2024. Spørgeskemaet er udsendt via Digital Post til 23.648 borgere over 15 år tilfældigt udtrukket fra CPR-registret. Antallet ekskluderer borgere, der er undtaget for Digital Post.

For at sikre repræsentativiteten af undersøgelsen er alle data blevet vægtet, så de afspejler kommunens borgeres reelle fordeling på køn, alder og bopæl.

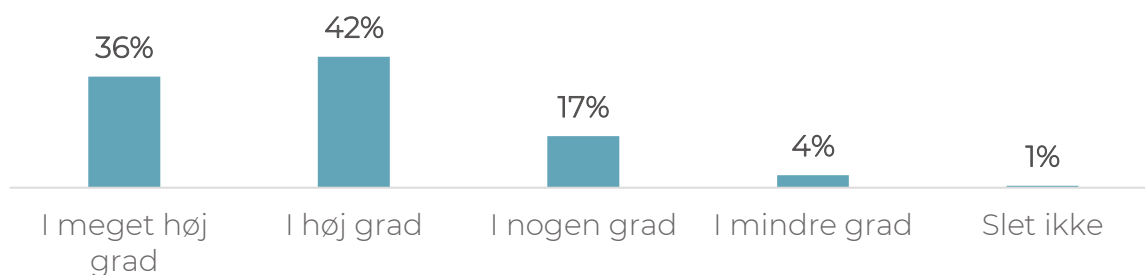
Alle analyser bygger derfor på et vægtet datagrundlag. Det rapporterede antal af respondenter (n) er uvægtet igennem rapporten for at give et retvisende billede af det reelle datagrundlag.

I appendiks, afsnit 8.4, er dataindsamlingsmetode og analyse af frafald uddybet.

4. Kultur- og fritidslivets indflydelse på Aarhus som et godt sted at bo

Figur 3

I hvilken grad synes du, at Aarhus er en god by for dig? (n = 2.598)

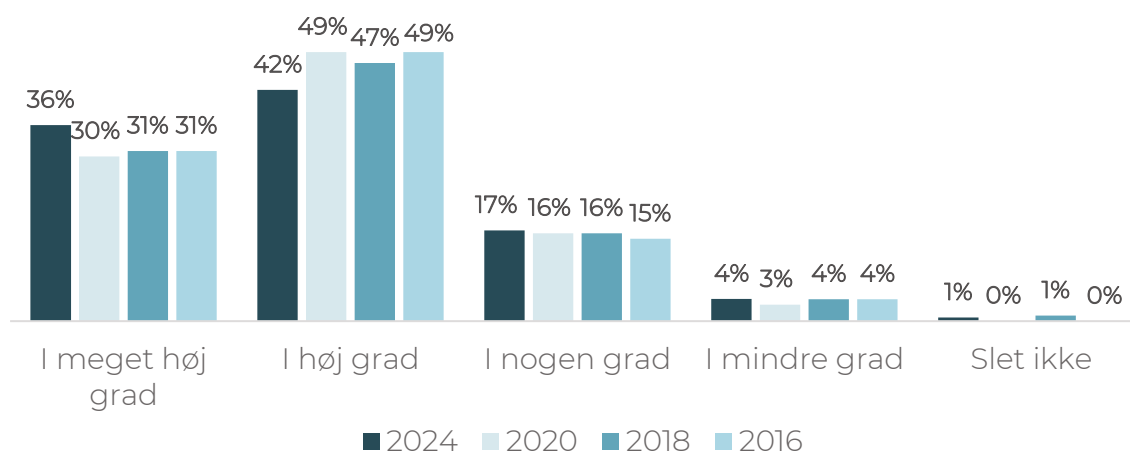

Note: "Ved ikke"-besvarelser er udeladt af grafen, da kun 1% af respondenter har angivet dette svar.

Figur 3 viser, i hvilken grad aarhusianerne synes, at Aarhus er en god by for dem. Overvejende er beboere i Aarhus glade for at bo i byen, idet hele 78 % svarer, at de *i meget høj grad* eller *i høj grad* er enige i udsagnet. Alene 5 % angiver, at de *i mindre grad* eller *slet ikke* synes, at Aarhus er en god by for dem.

Figur 4

I hvilken grad synes du, at Aarhus er en god by for dig? Udvikling fra tidligere målinger (n = 879 – 4.306)

Note: "Ved ikke"-besvarelser er udeladt af grafen, da kun 1% af respondenter har angivet dette svar.

Figur 4 viser udviklingen i opfattelsen af, at Aarhus er en god by, sammenlignet med tidligere målinger gennemført af Aarhus Kommune i henholdsvis 2016, 2018 og 2020⁷. Her fremgår det, at resultaterne generelt er stabile hen over årene. I denne måling er der en større andel aarhusianere, som *i meget høj grad* synes, at Aarhus er en god by for dem sammenlignet med tidligere år. Udviklingen indikerer, at denne stigning er sket på baggrund af en større andel af borgere, der nu er *i meget høj grad* enige i udsagnet i stedet for *i høj grad* at være enige i udsagnet.

Figur 5

Årsager til, at Aarhus opfattes som et godt sted at bo (åben kodning blandt respondenter, der i høj grad eller i meget høj grad er enige i, at Aarhus er et godt sted at bo) (n = 1.751)

Note: Respondenterne har kunnet angive flere svarmuligheder.

Figur 5 viser årsagerne til, at borgere i Aarhus Kommune opfatter Aarhus som et godt sted at bo. Her angiver flest, at det skyldes kulturlivet samt byens natur og grønne områder. Hele 52 % af respondenterne tilskriver kulturlivet som årsag til deres opfattelse af Aarhus som et godt sted at bo, mens 43 % angiver naturen og de grønne områder som årsag til deres glæde ved at bo i Aarhus Kommune.

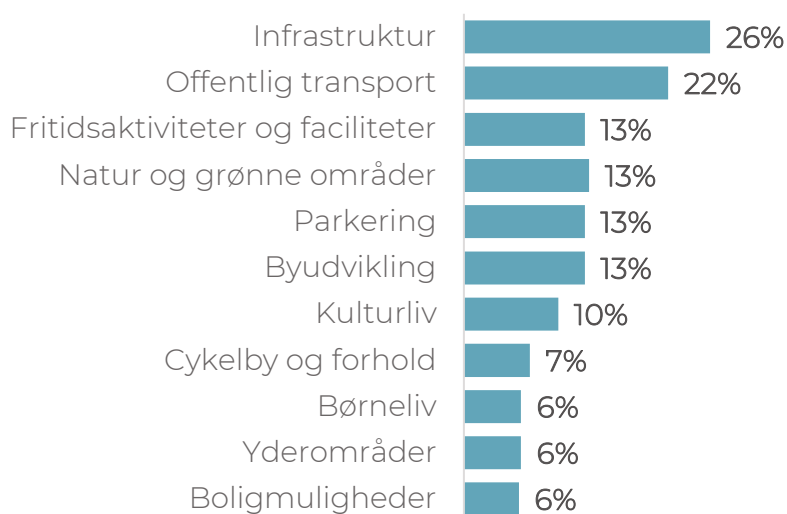
Omkring hver femte respondent tilskriver byens størrelse, infrastruktur og byudvikling samt fritids- og foreningsliv som årsager til deres opfattelse af, at Aarhus er et godt sted at bo. Blandt de mindre udbredte årsager fremgår bolig- og bymuligheder, indkøb og shopping, livsstil og miljø samt studielivet. Her er det omtrent hver tiende respondent, som angiver disse faktorer som årsag til deres opfattelse af Aarhus som et godt sted at bo.

⁷ Epinion (2020) (2018) (2016) Aarhusmålene Temperaturmålingerne. For Aarhus Kommune Borgmesterens Afdeling.

I tidligere målinger fra 2020, 2018 og 2016⁸ er det også undersøgt, hvorfor Aarhus opfattes som et godt sted at bo. Der angives de samme tre hovedårsager som i denne rapport: kulturlivet, naturen og de grønne områder samt byens størrelse. I modsætning til denne undersøgelse besvarede alle respondenter i de tidligere målinger dette spørgsmål, hvorimod det i denne rapport kun er respondenter, der er tilfredse med at bo i Aarhus, som har uddybet deres grunde. Derfor nævnes disse tre årsager med en højere frekvens i denne rapport sammenlignet med de tidligere målinger.

Figur 6

Hvordan Aarhus kan gøres til et bedre sted at bo? (Åben kodning blandt borgere, der opfatter Aarhus, som et mindre godt sted at bo) (n = 431)

Figur 6 viser, hvad de respondenter, der *i mindre grad* eller *slet ikke* synes om at bo i Aarhus, vurderer, kan være med til at gøre Aarhus til et bedre sted at bo. Her vurderes særligt infrastrukturen og offentlig transport, som de to væsentligste årsager til, at Aarhus i mindre grad opfattes som et godt sted at bo. Respondenterne påpeger især, at parkeringsforholdene og trafiksituationen i byen ikke er gode – herunder den offentlige transport med busser og letbane. Flere vurderer, at disse forhold forværres af byudviklingen og de mange byggeprojekter, som de føler skaber yderligere trafikalt og infrastrukturelt kaos. Derudover mener 13 % af respondenterne, at fritidsaktiviteter og faciliteter lider som følge af bl.a. lokalplansudviklingen og byudviklingen generelt. Det samme mener 10 % om kulturlivet.

Til sammenligning med tidligere undersøgelser fra 2020, 2018 og 2016⁹, hvor alle respondenter er blevet spurgt om, hvordan Aarhus kan gøres til et bedre sted at bo,

⁸ Epinion (2020) (2018) (2016) Aarhusmålene Temperaturmålingerne. For Aarhus Kommune Borgmesterens Afdeling.

⁹ Epinion (2020) (2018) (2016) Aarhusmålene Temperaturmålingerne. For Aarhus Kommune Borgmesterens Afdeling.

nævnes nogle af de samme grunde, herunder infrastruktur og offentlig transport. Til forskel nævnes boligmuligheder oftere i de tidligere rapporter, mens naturen og de grønne områder nævnes oftere i denne rapport. Selvom besvarelserne ikke er direkte sammenlignelige, kan det give et indblik i, at nogle af de samme emner nævnes som måder, hvorpå aarhusianerne mener, at byen kan gøres til et bedre sted at bo.

Figur 7

Hvordan synes du, din trivsel og livskvalitet er alt i alt? (n = 2.598)

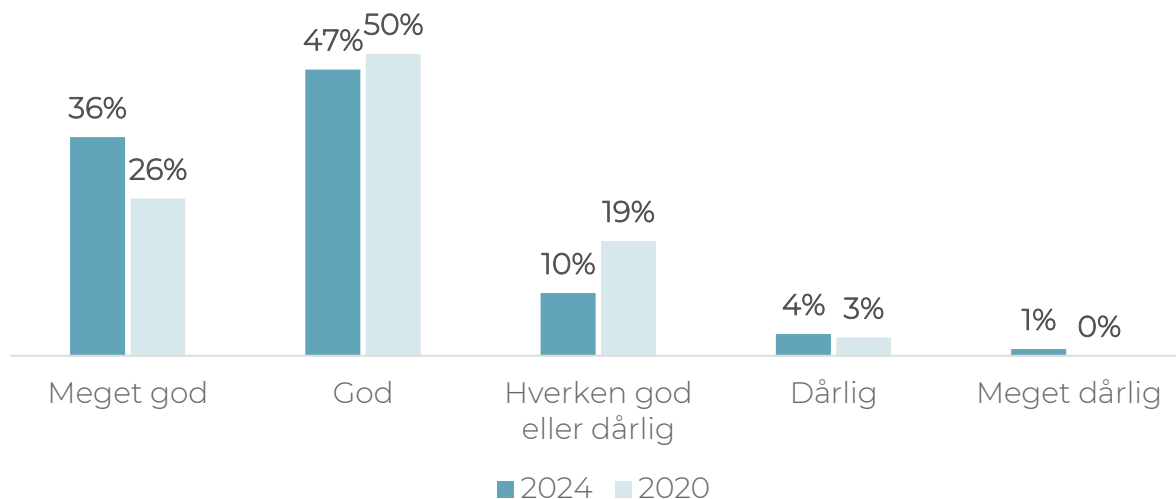
Note: "Ved ikke"-besvarelser er udeladt af grafen, da kun 1% af respondenter har angivet dette svar.

Figur 7 viser, hvordan aarhusianerne generelt oplever deres trivsel og livskvalitet. Aarhusianerne har høj trivsel og livskvalitet, da hele 83 % angiver, at deres trivsel og livskvalitet er *god* eller *meget god*. Kun 5 % angiver, at deres trivsel og livskvalitet er *dårlig* eller *meget dårlig*.

En nærmere analyse på tværs af demografiske karakteristika viser, at der er en lille forskel, hvor unge i aldersgruppen under 20 år har en lavere opfattelse af livskvalitet og trivsel end de øvrige aldersgrupper. I denne gruppe angiver 53 %, at deres livskvalitet og trivsel er *god*, mens 23 % angiver, at den er *meget god*. Tendensen viser, at opfattelsen af livskvalitet og trivsel stiger med alderen. Blandt borgere i aldersgruppen 71-80 år angiver 42 %, at deres livskvalitet og trivsel er *god*, mens 46 % angiver, at den er *meget god*. I forhold til køn opfatter kvinder deres livskvalitet og trivsel en smule bedre end mænd.

Figur 8

Hvordan synes du, din trivsel og livskvalitet er alt i alt? Udvikling fra 2024 - 2020 (n = 2.598 - 4306)

Figur 8 viser udviklingen i opfattelsen af livskvalitet og trivsel i årene 2024 og 2020. Selvom svarkategorierne i 2020 har haft en lidt anden ordlyd, er den ligeledes målt med en 5-punktskala. Udviklingen viser en lille stigning, som skyldes, at flere borgere anser deres livskvalitet og trivsel som *meget god* sammenlignet med målingen i 2020.

Figur 9

Hvor stor en kultur- og fritidsforbruger vil du angive dig selv til at være? (n = 2.598)

Note: "Ved ikke"-besvarelser er udeladt af grafen, da kun 1% af respondenter har angivet dette svar.

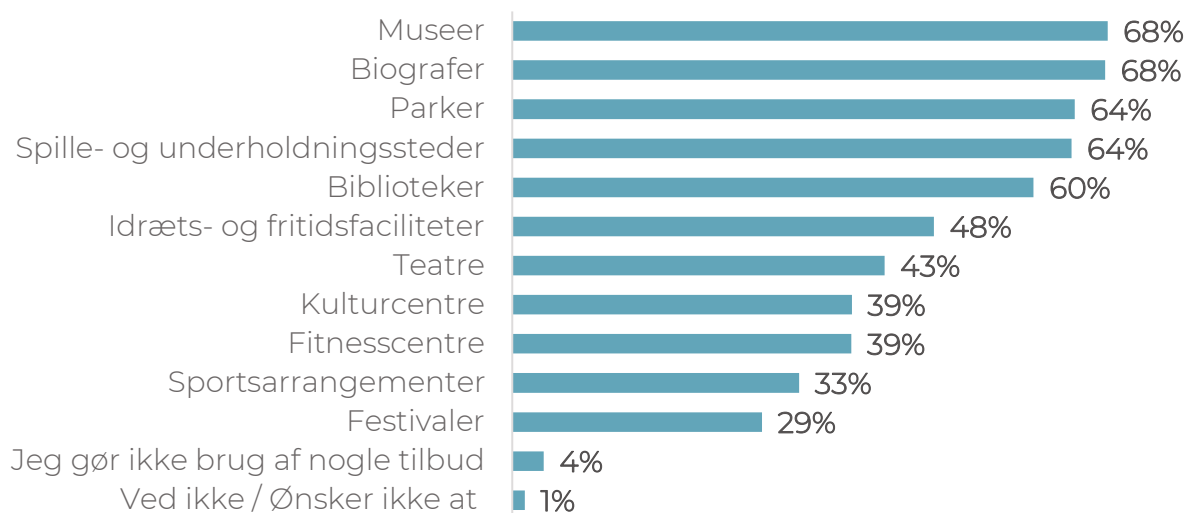
Figur 9 viser, hvor store kultur- og fritidsforbrugere aarhusianerne angiver sig selv at være. 43 % angiver, at de er *store* eller *meget store* kultur- og fritidsforbrugere, mens 36 % angiver, at de hverken har et *lavt* eller *stort* kultur- og fritidsforbrug. Blot hver femte person angiver, at de har et *lavt* eller *meget lavt* kultur- og fritidsforbrug.

Kvinder og yngre borgere anser sig selv som lidt mere aktive kultur- og fritidsforbrugere. Desuden angiver borgere med længere videregående uddannelser samt borgere, der har en gymnasial uddannelse, at de er særligt aktive forbrugere. Der er ligeledes en forskel på tværs af områder i Aarhus. Personer, der bor i Aarhus Midtby, angiver sig selv som større kultur- og fritidsforbrugere, hvorimod borgere fra Aarhus Syd angiver det laveste forbrug.

En interessant sammenhæng ses mellem kultur- og fritidsforbrug og trivsel/livskvalitet ses blandt yngre borgere i Aarhus Kommune. En nærmere analyse viser, at yngre borgere under 30 år med et højt kultur- og fritidsforbrug har en højere grad af livskvalitet og trivsel sammenlignet med yngre borgere med et lavt kultur- og fritidsforbrug. Denne sammenhæng kan vi dog ikke undersøge kausaliteten af i denne undersøgelse, og vi kan derfor ikke med sikkerhed udtale os om, hvorvidt et højere niveau af kultur- og fritidsforbrug har en positiv *effekt* på trivsel og livskvalitet. Korrelationen i sig selv er dog interessant, da den tyder på, at unge borgere i Aarhus Kommune, der har et højt kultur- og fritidsforbrug, også ser ud til at have en højere grad af trivsel og livskvalitet.

Figur 10

Hvilke er følgende kultur- og fritidstilbud gør du brug af? (n = 2.598)

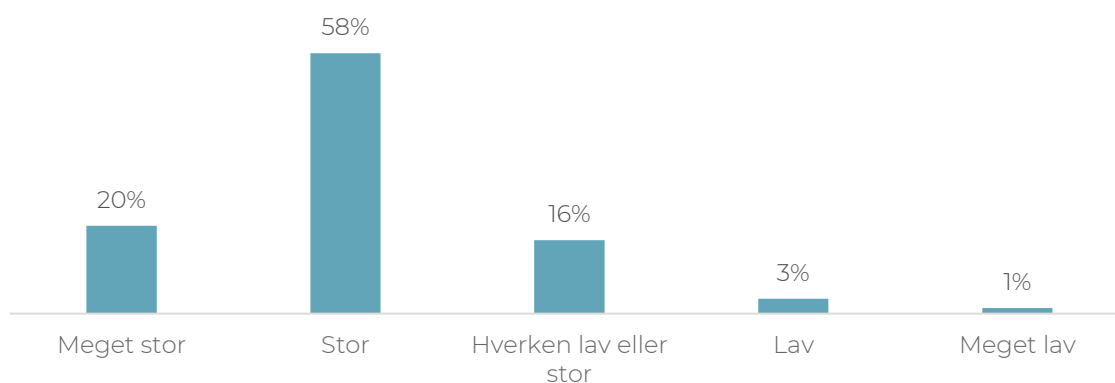
Note: Respondenterne har kunnet angive flere svarmuligheder.

Figur 10 viser, hvor stor en andel af aarhusianerne, der benytter sig af de respektive

kultur- og fritidstilbud. De tilbud, som flest benytter sig af, er museer, biografer, parker samt spille- og underholdningssteder. Her angiver 68 % og 64 %, at de gør brug af disse tilbud. De tilbud, som færrest benytter sig af, er festivaler og sportsarrangementer (henholdsvis 29 % og 33 %). Kun 4 % af aarhusianerne angiver, at de ikke gør brug af nogen af tilbuddene.

Figur 11

Hvor stor en indflydelse har Aarhus' kultur- og fritidsliv på din trivsel og livskvalitet? Blandt borgere med højt kultur- og fritidsforbrug (n = 1.087)

Note: "Ved ikke"-besvarelser er udeladt af grafen, da kun 1% af respondenter har angivet dette svar.

Figur 11 viser, i hvilken grad aarhusianerne med højt kultur- og fritidsforbrug vurderer, at Aarhus' kultur- og fritidsliv har indflydelse på deres trivsel og livskvalitet. Hele 78 % angiver, at kultur- og fritidslivet har en *stor* eller *meget stor* indflydelse på deres trivsel og livskvalitet. Omvendt angiver blot 4 %, at det enten har *lav* eller *meget lav* indflydelse på deres trivsel og livskvalitet. Denne fordeling blandt borgere med højt kultur- og fritidsforbrug understøtter den tidligere nævnte tendens blandt yngre borgere i Aarhus Kommune, hvor der ses en højere selv vurderet livskvalitet og trivsel blandt respondenter med højt kultur- og fritidsforbrug.

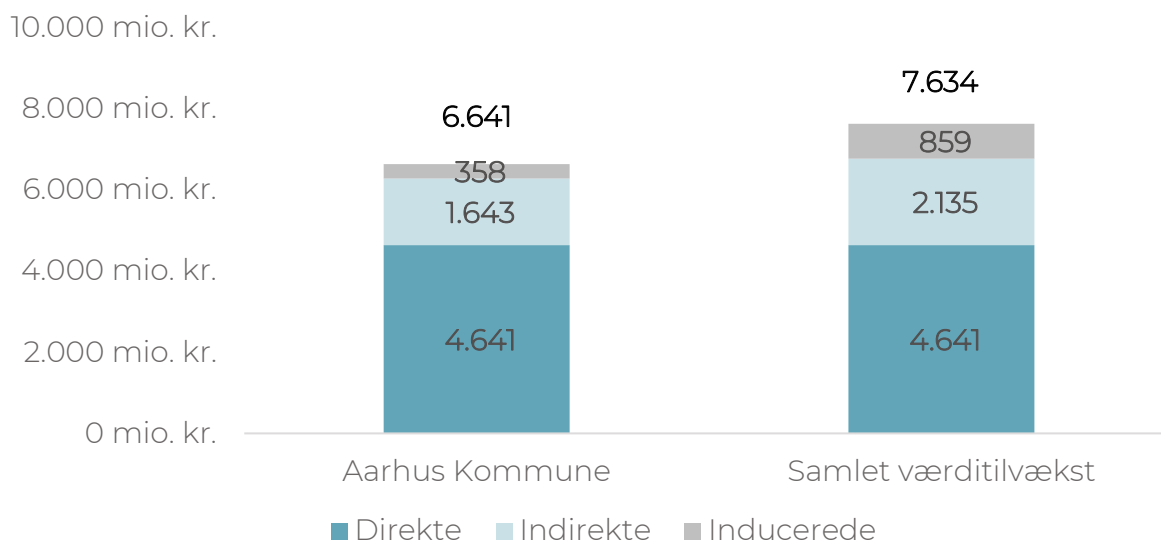
5. Kultur- og fritidslivets økonomiske betydning

5.1 Bruttoværditilvækst

Definition: Effektmålet 'Bruttoværditilvækst' følger nationalregnskabets definition af bruttoværditilvækst i løbende priser. Bruttoværditilvæksten opgøres som bruttonationalproduktet i markedspriser minus produktskatter, netto. Se appendiks, afsnit 8.3, for uddybning.

Figur 12

Bruttoværditilvækst skabt fra kultur- og fritidslivet, Aarhus Kommune og hele Danmark, mio. kr.

Figur 12 viser den samlede bruttoværditilvækst skabt af kultur- og fritidslivet i Aarhus Kommune, både i kommunen selv og i hele Danmark. Kultur- og fritidslivet i Aarhus Kommune har i 2022 skabt en bruttoværditilvækst på i alt 6.641 mio. kr. Heraf er 4.641 mio. kr. skabt fra primære erhverv og 2.001 mio. kr. fra den afledte produktion (indirekte og induceret bruttoværditilvækst). Sammenlagt har kultur- og fritidslivet i Aarhus Kommune skabt en samlet bruttoværditilvækst over hele landet på 7.634 mio. kr. Fra dette beløb er 4.641 mio. kr. kommet direkte fra kultur- og fritidserhvervene og 2.993 mio. kr. fra den afledte produktion.

Sammenligning af bruttoværditilvækst

Den samlede bruttoværditilvækst i Aarhus Kommune har i 2020 været 132.134 mio. kr., som omregnet til 2022-priser svarer til 144.943 mio.kr.¹⁰ Det svarer til, at omtrent 5 % af den samlede bruttoværditilvækst i Aarhus Kommune er genereret af kultur- og fritidslivet.

En analyse af turismens økonomiske betydning har beregnet turismeskabt bruttoværditilvækst i Aarhus Kommune i 2020 til 2.014 mio. kr.¹¹, som i 2022-priser svarer til 2.209 mio. kr. Turismeerhvervene har dermed skabt en mindre værdi for samfundet sammenlignet med kultur- og fritidserhvervene. Der er dog et vist overlap mellem turisme og særligt kulturområdet, eftersom en del af turismeerhvervet omfatter kultur, forlystelser og sport. Ved sammenligning af brancherne på tværs af år 2020 og 2022 skal man ligeledes være opmærksom på de restriktioner, der har været i forbindelse med Covid-19, som ikke har været ens i de to år, men som har påvirket økonomien både inden for turisme og kultur- og fritidserhvervene.

I rapporten "Kulturpolitisk redegørelse"¹², der bl.a. har undersøgt kultur- og fritidsbranchens økonomiske betydning på landsplan, estimeres bruttoværditilvæksten i 2021 til ca. 89 mia. kr., hvilket omregnet til 2022-priser svarer til 95,8 mia. kr. Rapportens definition af kultur- og fritidsbranchen er dog bredere, idet de medtager aktiviteter relateret til f.eks. reklame og arkitektur (se mere information i afsnit 3.2), hvilket er udeladt i beregningerne af bruttoværditilvæksten i denne rapport. Derfor kan tallene ikke direkte sammenlignes.

Til sammenligning med tal fra et erhverv, der er væsentlig forskellig fra kultur- og fritidsområdet, har en tidligere rapport lavet en analyse af den økonomiske betydning af Aarhus Havn. Aarhus havn er landets største containerhavn og den største offentlige bulkhavn. Denne analyse viser, at aktiviteterne i Aarhus Havn har bidraget med bruttoværditilvækst på 7.200 mio. kr. i Aarhus Kommune i 2022, og dermed lidt mere end kultur- og fritidsområdet med 6.641 mio. kr.¹³ Den samlede bruttoværditilvækst i hele landet fra Aarhus Havn løber op på 12.200 mio. kr., hvor kultur- og fritidsområdet har skabt 7.634 mio. kr.

¹⁰ VisitDenmark (2020) Turismens økonomiske betydning [Turismens økonomiske betydning Aarhusregionen 2020.pdf \(visitdenmark.com\)](#)

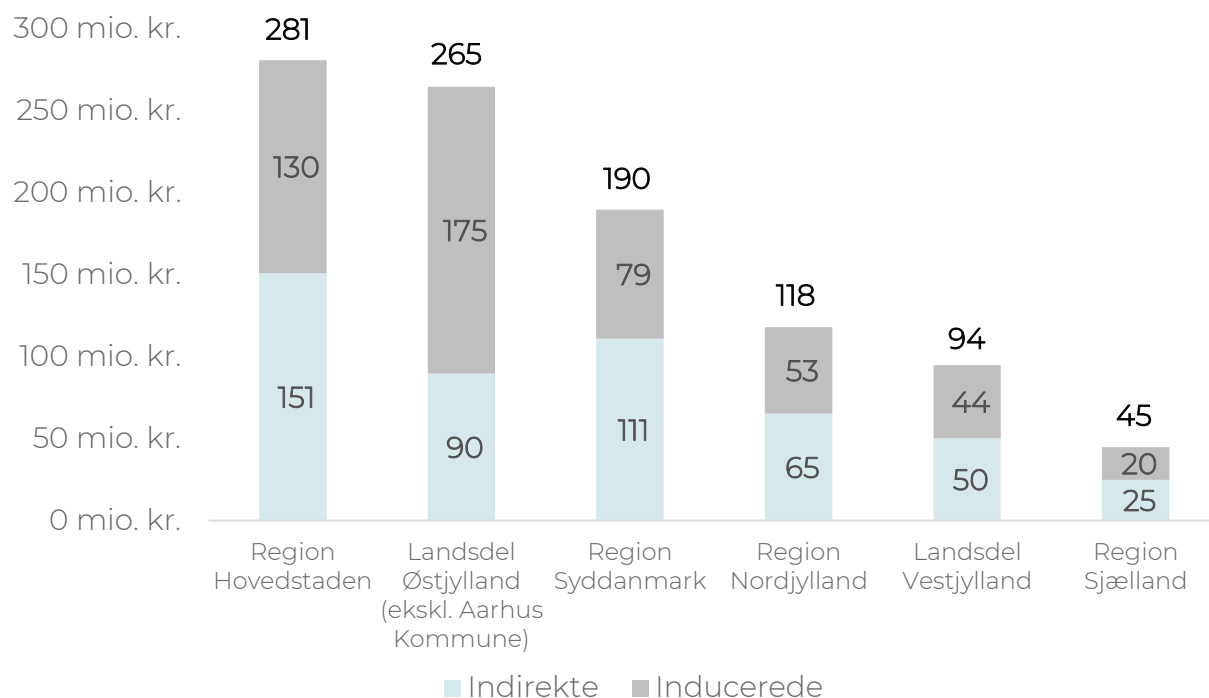
¹¹ VisitDenmark (2020) Turismens økonomiske betydning [Turismens økonomiske betydning Aarhusregionen 2020.pdf \(visitdenmark.com\)](#)

¹² "Kulturpolitisk redegørelse" (2023). Kulturministeriets departement. Redegørelse nr. R 14 (11/5 2023).

¹³ Incentive (2022) Beskæftigelsesanalyse, Aarhus Havn. <https://yderhavn.dk/wp-content/uploads/2022/05/Incentive-Beskaeftigelsesanalyse-for-Aarhus-Havn-19maj2022.pdf>.

Figur 13

Bruttoværditilvækst uden for Aarhus Kommune, mio. kr.

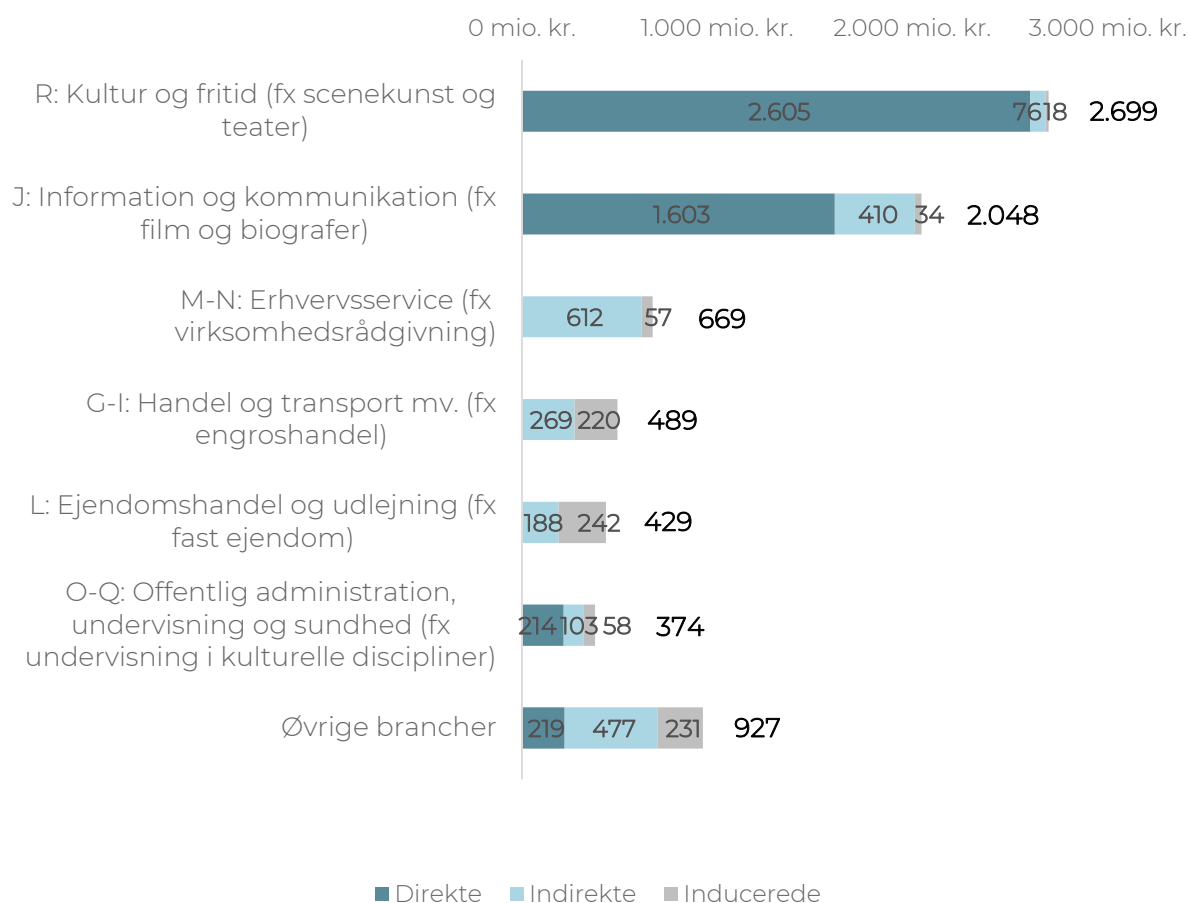

Figur 13 viser den samlede bruttoværditilvækst uden for Aarhus Kommune som følge af kultur- og fritidslivet i Aarhus Kommune. Kultur- og fritidserhvervenes afledte aktivitet og produktion har i 2022 genereret en værditilvækst på tværs af en række andre landsdele og regioner. Navnlig har den afledte bruttoværditilvækst forekommet i Region Hovedstaden og Landsdel Østjylland¹⁴, hvor henholdsvis 281 og 265 mio. kr. er blevet skabt. Samlet er der blevet skabt 993 mio. kr. i bruttoværditilvækst i 2022 uden for kommunegrænsen som følge af den afledte produktion fra Aarhus Kommunes kultur- og fritidserhverv.

¹⁴ Landsdel Østjylland dækker over følgende kommuner: Favrskov, Hedensted, Horsens, Norddjurs, Odder, Randers, Samsø, Silkeborg, Skanderborg og Syddjurs.

Figur 14

Bruttoværditilvækst fra kultur- og fritidserhvervene fordelt på branchekoder, mio. kr.¹⁵

Figur 14 illustrerer den direkte og afledte (indirekte og inducerede) bruttoværditilvækst fra kultur- og fritidserhvervene i Aarhus Kommune opdelt efter overordnede branchekoder. Den branche, hvor der er blevet skabt den største bruttoværditilvækst, er R: Kultur og fritid (se afsnit 8.3 for en uddybning af branchekoderne). Her er der blevet skabt 2.605 mio. kr. gennem direkte produktion i erhvervene, mens 93 mio. kr. er blevet tilført via afledt produktion. En anden betydelig branchekode er J: Information og kommunikation, som har genereret en bruttoværditilvækst på i alt 2.048 mio. kr. Denne branchekode omfatter blandt andet

¹⁵ Øvrige brancher dækker over: Branchekoderne B-E: Råstofindvinding, industri og forsyningsvirksomhed; Branchekoden S: Anden service, Finansiering og forsikring, Bygge og anlæg, Landbrug, Skovbrug og fiskeri.

produktion af film og video, som for eksempel Filmbyen, hvilket er medvirkende til den store bruttoværditilvækst i denne branche.

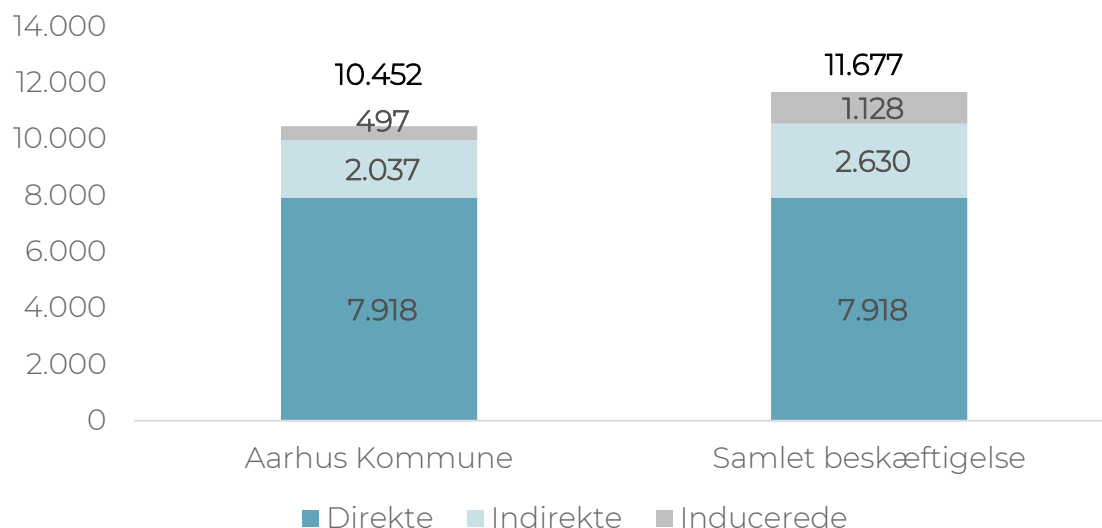
Yderligere viser figur 14 en række andre brancher, hvor kultur- og fritidserhvervenes økonomiske aktivitet har udløst indirekte og inducerede effekter. Det fremgår, at aktiviteten inden for kultur og fritid primært har spredt sig til erhverv under branchekoderne M-N: erhvervsservice, G-I: handel og transport samt L: ejendomshandel og udlejning, som tilsammen har skabt en bruttoværditilvækst på 1.587 mio. kr. Desuden har branchekoderne O-Q: offentlig administration, undervisning og sundhed samt de øvrige branchekoder bidraget til en samlet bruttoværditilvækst på 1.301 mio. kr. som følge af kultur- og fritidserhvervenes aktiviteter.

5.2 Beskæftigelse

Definition: Beskæftigelsen omfatter personer, der leverer arbejdskraft til produktionen af varer og tjenester i Danmark. Opgørelsen omfatter det gennemsnitlige antal beskæftigede personer i den periode, der belyses, som i denne rapport er 2022. Se appendiks, afsnit 8.3, for uddybning.

Figur 15

Beskæftigelse skabt fra kultur- og fritidslivet i Aarhus Kommune og hele Danmark, antal personer

Figur 15 viser, at kultur- og fritidserhvervene i Aarhus Kommune har i 2022 skabt en samlet beskæftigelse på i alt 10.452 personer. Heraf er 7.918 personer beskæftiget i de primære erhverv, mens 2.534 personer kommer fra den afledte produktion (indirekte og induceret beskæftigelse). Kultur- og fritidslivet i Aarhus Kommune har i 2022

medført en samlet beskæftigelse over hele landet på i alt 11.677 personer. Heraf er 7.918 personer kommet fra de primære erhverv og 3.759 personer fra den afledte produktion (indirekte og induceret beskæftigelse).

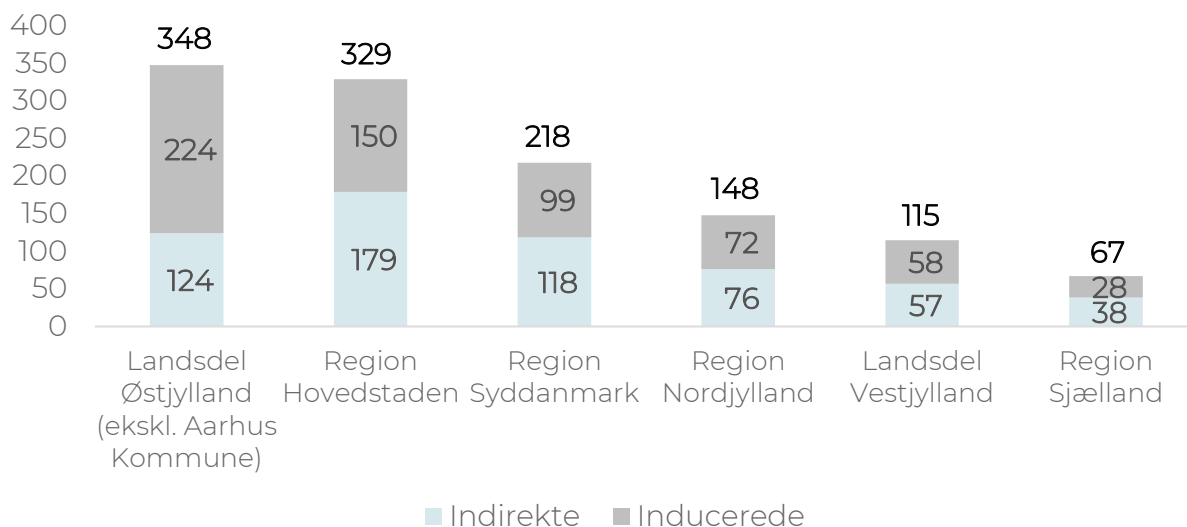
Sammenligning af beskæftigelse

For hele Aarhus Kommune har tidligere beregninger med LINE-modellen vist en samlet beskæftigelse i Aarhus Kommune i 2020 på 210.4241. Til sammenligning har beregninger estimeret, at turismebranchen har skabt 5.366 jobs i Aarhus Kommune i 20221.

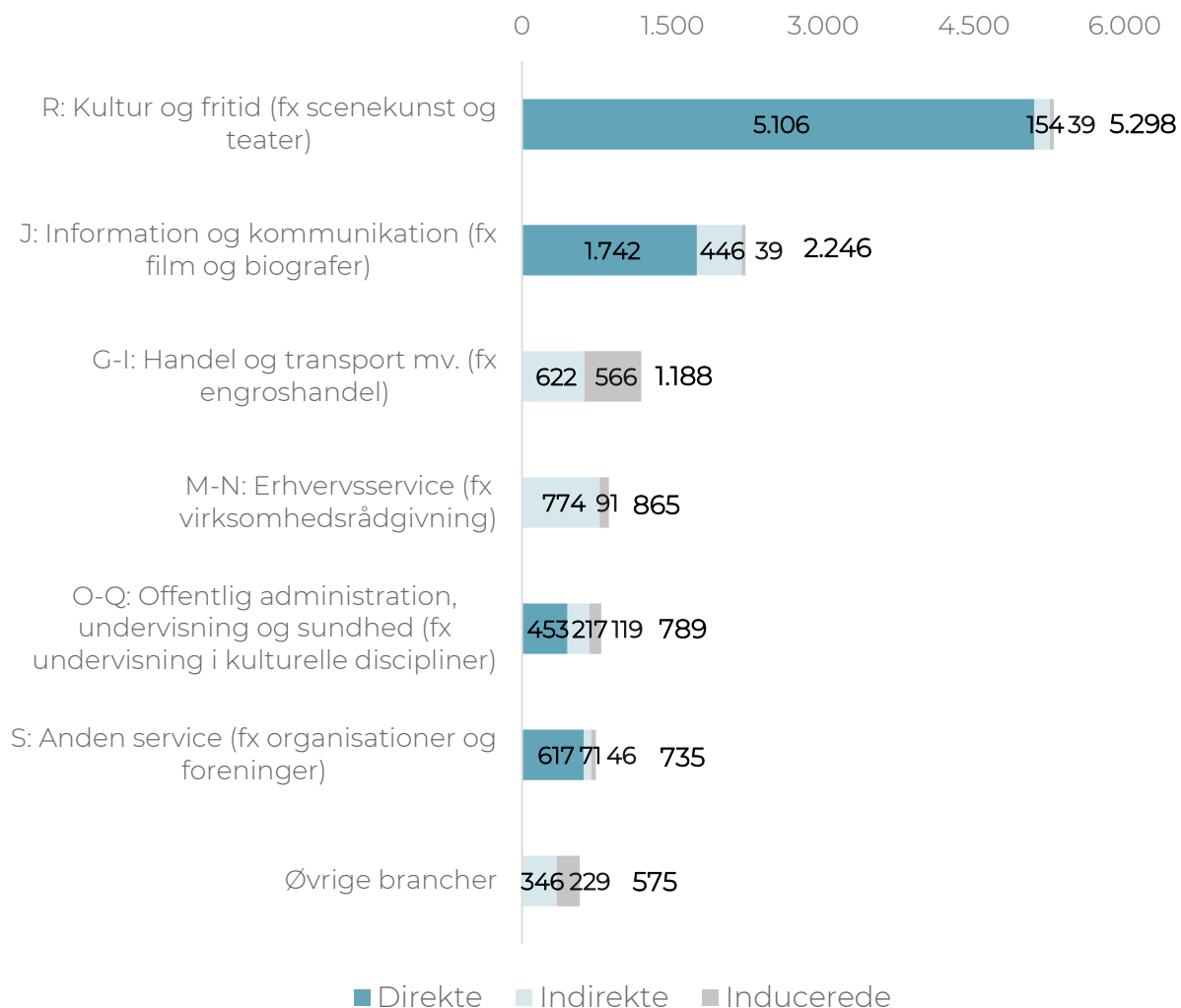
Den tidligere omtalte "Kulturpolitiske redegørelse", som anvender en bredere definition af kultur- og fritidserhvervene end denne rapport, har også estimeret den samlede beskæftigelse med nationalregnskabets definition. Rapporten finder, at kultur- og fritidserhvervene i 2021 har haft en samlet beskæftigelse, både i primære erhverv og gennem afledt produktion, på 169.203 personer i hele landet.

Figur 16

Beskæftigelse uden for Aarhus Kommune, antal personer

Figur 16 viser det samlede antal beskæftigede uden for Aarhus Kommune som følge af kultur- og fritidslivet i Aarhus. Kultur- og fritidserhvervenes afledte produktion i Aarhus Kommune har i 2022 medført beskæftigelse på tværs af en række andre landsdele og regioner. Navnlig har den afledte beskæftigelse været i Landsdel Østjylland og Region Hovedstaden, hvor henholdsvis 348 og 329 personer har været beskæftiget på baggrund af den afledte produktion. Samlet er 1.224 personer blevet beskæftiget i 2022 som følge af den afledte produktion fra Aarhus Kommunes kultur- og fritidserhverv.

Figur 17Beskæftigelse fordelt på branchekoder, antal personer¹⁶

Figur 17 viser det samlede antal beskæftigede fordelt efter branchekoder. I 2022 er 5.298 personer beskæftiget ved branchekode R: Kultur og fritid. Heraf er 5.106 personer blevet beskæftiget på baggrund af den direkte produktion i erhvervene, mens 192 personer er blevet beskæftiget på grund af den afledte produktion. Til sammenligning har branchekode J: Information og kommunikation haft en samlet beskæftigelse på 2.246 personer. Brancherne under G-I: Handel og transport og M-N: Erhvervsservice er de erhverv, hvor der, som følge af kultur- og fritidsområdet, er blevet skabt flest antal beskæftigede gennem afledt produktion. Under branchekoderne O-Q: Offentlig administration, undervisning og sundhed samt S: Anden service er 1.524 personer blevet beskæftiget som følge af kultur- og fritidslivet i Aarhus Kommune.

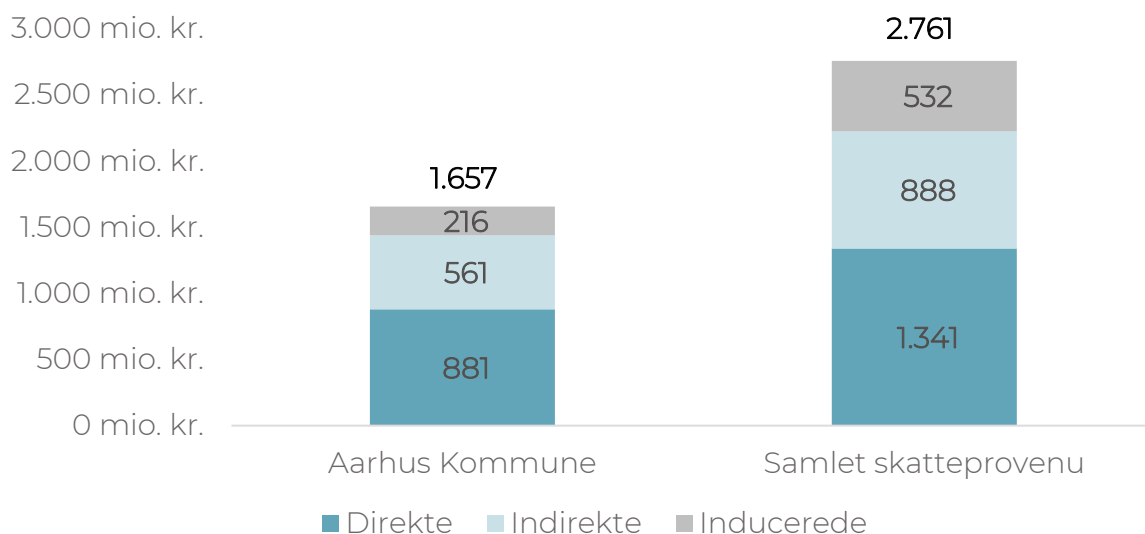
¹⁶ Øvrige brancher dækker over: Bygge og anlæg, Finansiering og forsikring, Råstofindvinding, industri og forsyningsvirksomhed, Ejendomshandel og udlejning, Landbrug, skovbrug og fiskeri.

5.3 Skatteprovenu

Definition: Skatteprovenu er summen af personskatter, selskabsskatter samt punktafgifter og moms. Afgifterne er fordelt efter det sted, hvor de skattepligtige har bopæl. Se appendiks, afsnit 8.3, for uddybning.

Figur 18

Skatteprovenu fra kultur- og fritidslivet i Aarhus Kommune og hele Danmark, mio. kr.

Figur 18 viser det samlede skatteprovenu i Aarhus Kommune og hele landet som følge af kultur- og fritidslivet i Aarhus Kommune. I 2022 har kultur- og fritidslivet i Aarhus Kommune haft et samlet skatteprovenu på i alt 1.657 mio. kr. Heraf er 881 mio. kr. kommet fra primære erhverv og 777 mio. kr. stammer fra den afledte produktion (indirekte og induceret skatteprovenu). Kultur- og fritidslivet i Aarhus Kommune har medført et samlet skatteprovenu over hele landet på i alt 2.761 mio. kr. Heraf er 1.341 mio. kr. kommet fra primære erhverv og 1.421 mio. kr. fra den afledte produktion (indirekte og induceret skatteprovenu). Til sammenligning har turismen i Aarhus Kommune i 2020 skabt et skatteprovenu på 1.374¹⁷ mio. kr., hvilket svarer til 1.507 mio. kr. i 2022-priser.

Hele skatteprovenuet tilfalder ikke Aarhus Kommune, fordi det både dækker over person- og selskabsskat. Personskatter kan yderligere inddrages i stats- og kommuneskat. I 2023 har personskatter udgjort 56 %¹⁸ af Danmarks skatteindtægter, hvilket blandt andet dækker over stats- og kommuneskat. Personbeskatning i kommunerne varierer, og i Aarhus Kommune har personskatten ligget på 24,52 % i 2023¹⁹.

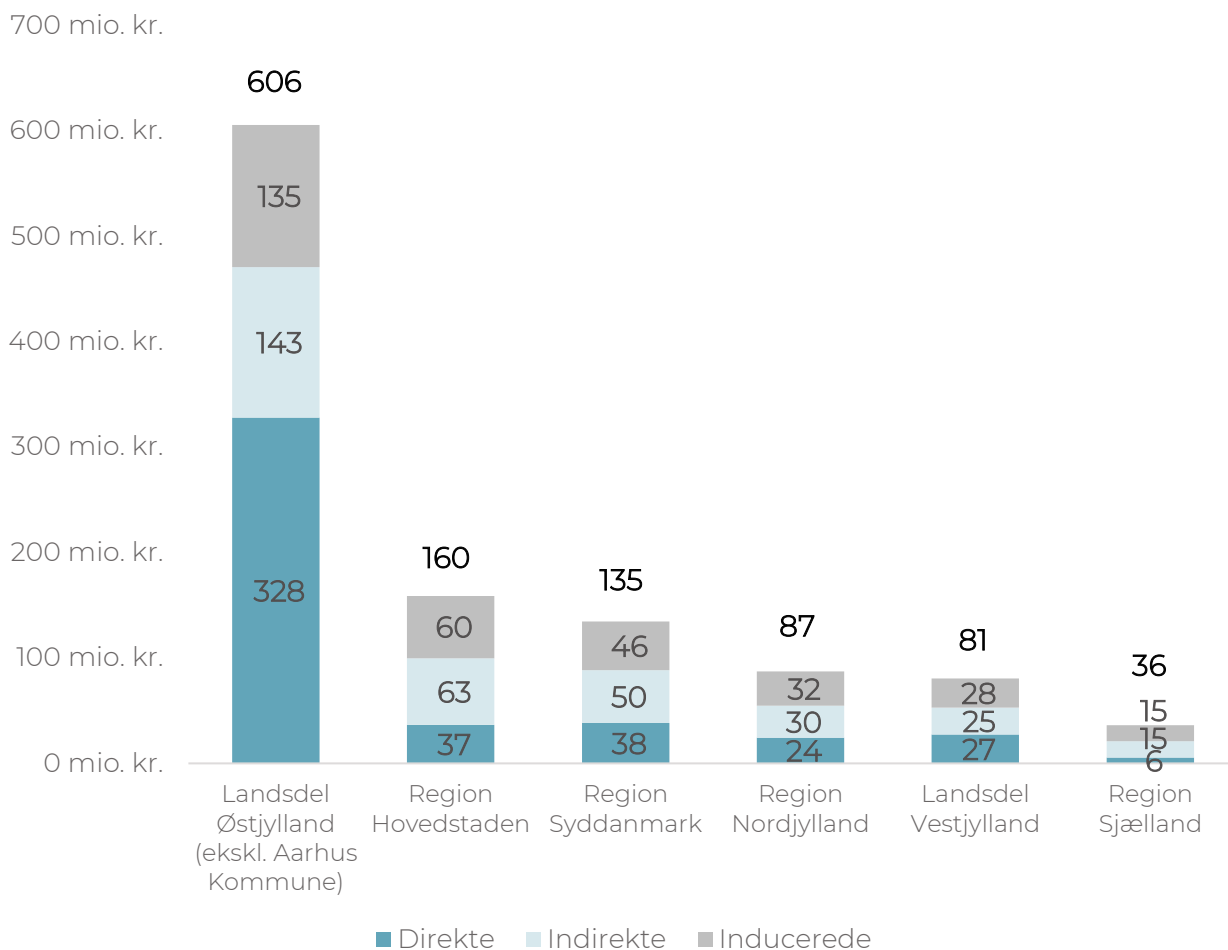
¹⁷ VisitDenmark (2020) Turismens økonomiske betydning [Turismens økonomiske betydning Aarhusregionen 2020.pdf \(visitdenmark.com\)](#).

¹⁸ Danmarks Statistik (2023) [Publikation: Skatter og afgifter 2023 - Danmarks Statistik \(dst.dk\)](#)

¹⁹ Danmarks Statistik, PSKAT

Figur 19

Skatteprovenu fra kultur- og fritidslivet, uden for Aarhus Kommune, mio. kr.

Figur 19 viser det samlede skatteprovenu uden for Aarhus Kommune som følge af kultur- og fritidslivet i Aarhus, som i 2022 har medført et skatteprovenu på tværs af en række andre landsdele og regioner. Blandt andet i Landsdel Østjylland, hvor 328 mio. kr. er blevet genereret direkte, mens 278 mio. kr. er skabt via indirekte og inducerede effekter. Skatteprovenuets størrelse er særligt høj her, fordi personskatten opgøres efter den beskæftigedes bopæl. Derfor har personer bosiddende omkring Aarhus Kommune, for eksempel i Landsdel Østjylland, gode muligheder for at pendle til kommunen for at arbejde. Samlet er der i 2022 blevet skabt et skatteprovenu uden for Aarhus Kommune på 1.104 mio. kr. som følge af produktionen fra Aarhus Kommunes kultur- og fritidserhverv.

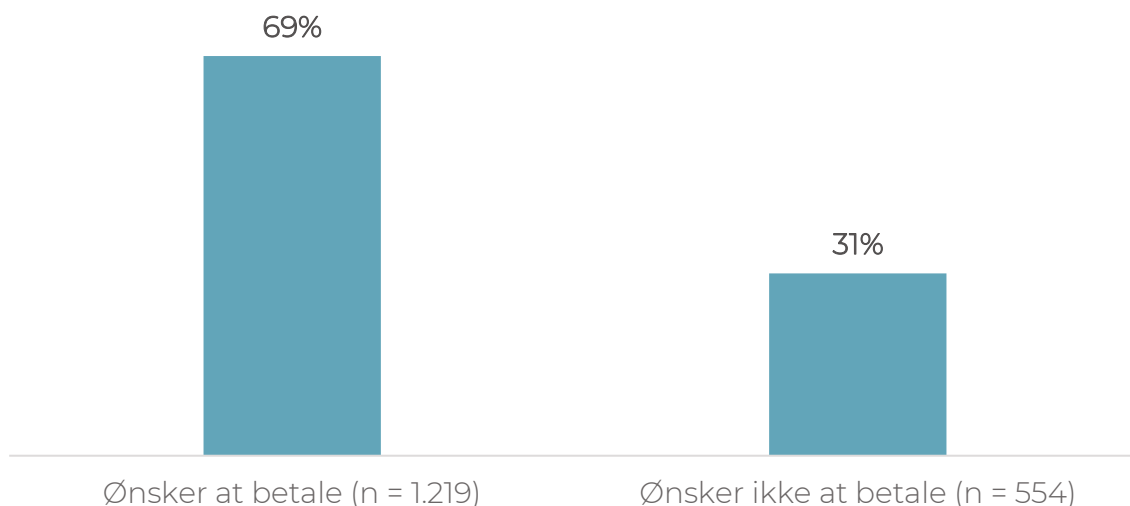
6. Kultur- og fritidslivets nytteværdi

Kvantificering af den oplevede nytteværdi fra kultur- og fritidslivet i Aarhus Kommune er estimeret på baggrund af 'Contingent Valuation Method' (CVM).

Her har aarhusianerne, via den gennemførte spørgeskemaundersøgelse, haft mulighed for at tilkendegive, om de via deres skattebetaling er villige til at betale for bevarelsen af det samlede kultur- og fritidsliv i Aarhus Kommune. De, der ønsker at betale, har efterfølgende angivet, hvor meget de er villige til at bidrage med. Dette er gjort for at estimere den nytteværdi, som både den enkelte aarhusianer og aarhusianerne generelt oplever fra kultur- og fritidslivet i Aarhus Kommune²⁰.

Figur 20

Andel der ønsker at betale for kultur- og fritidslivet blandt aarhusianerne

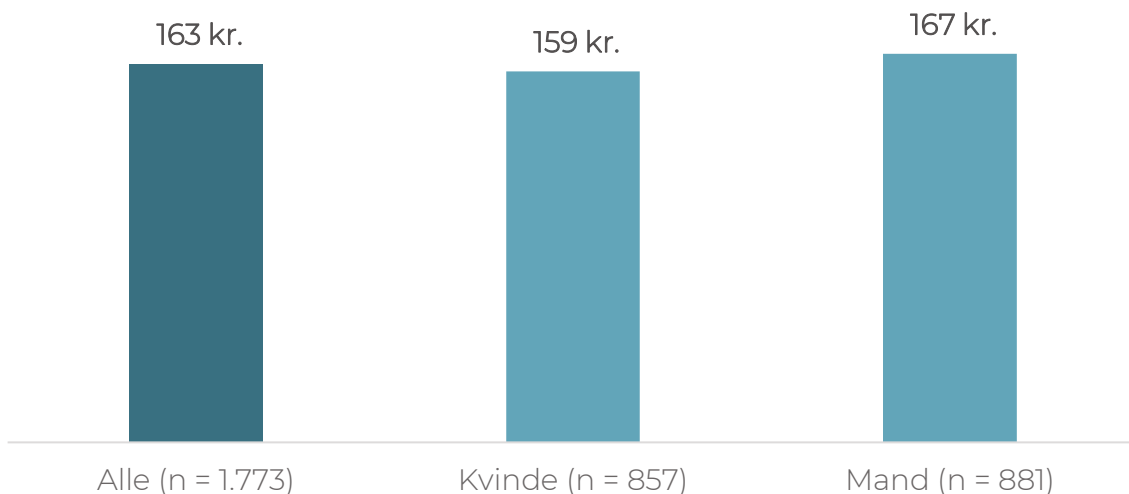

Figur 20 viser den andel af aarhusianerne, som oplever en tilstrækkelig nytteværdi fra kultur- og fritidslivet i Aarhus Kommune til, at de ønsker at betale et ekstra beløb over deres skat for at bevare kultur- og fritidslivet. Blandt de 1.773 respondenter, der har angivet gyldigt svar til CVM-spørgsmålene tilkendegiver 69 %, at de ønsker at betale mere i skat, til trods for et lavere rådighedsbeløb, for at undgå eventuelle prisstigninger eller lukning af kultur- og fritidstilbuddene i Aarhus Kommune. Omvendt svarer 31 %, at de ikke ønsker at øge skattebetalingen for bevarelsen af kultur- og fritidslivet i Aarhus Kommune. Disse respondenter betragtes derfor til at have en oplevet nytteværdi på 0 kr. i de følgende analyser.

²⁰ Se afsnit 3.2 og 8.1 for uddybning af metoden.

Figur 21

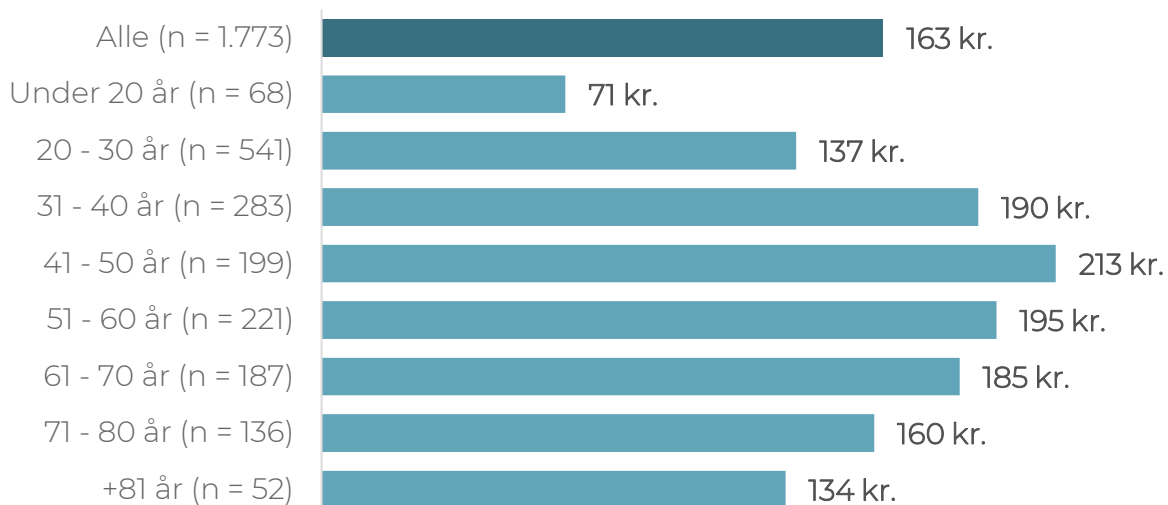
Oplevet nytteværdi fra kultur- og fritidslivet blandt aarhusianerne, Køn

Figur 21 sammenligner nytteværdien fra kultur- og fritidslivet i Aarhus Kommune fordelt efter køn. Den gennemsnitlige, oplevede nytteværdi medfører således en nytteværdi for alle aarhusianere på 163 kr. Sammenlignes den gennemsnitlige nytteværdi fra alle aarhusianere med nytteværdien fordelt efter køn, fremgår det, at kvinder gennemsnitligt har en lavere nytteværdi på 159 kr. og mænd har en lidt højere nytteværdi på 167 kr. Det kan ikke afvises af forskellen mellem kønnene er drevet af forskelle i betalingsevne mellem mænd og kvinder.

Figur 22

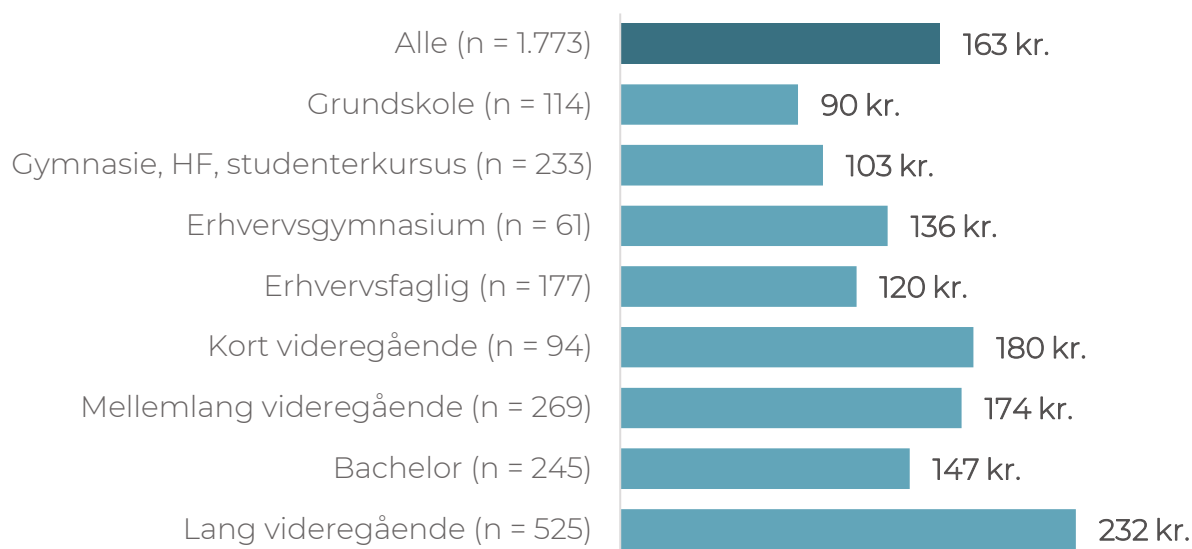
Nytteværdi fra kultur- og fritidslivet blandt aarhusianerne, Alder

Figur 22 sammenligner nytteværdien fra kultur- og fritidslivet i Aarhus Kommune på tværs af forskellige aldersgrupper. Her fremgår det, at personer i alderen 31 – 70 år generelt har en større nytteværdi end den gennemsnitlige aarhusianer, mens personer under 31 år og over 71 år generelt har en lavere nytteværdi. Aldersgruppen 41 – 50 år angiver den højeste nytteværdi på 213 kr., mens aldersgruppen under 20 år angiver den laveste nytteværdi på 71 kr. Denne variation forventes at skyldes en sammenhæng mellem betalingsevne dvs. rådighedsbeløb og nytteværdi. Jo højere husstandsindkomst, desto mere tilbøjelig er borgeren til at betale mere for bevarelsen af kultur- og fritidslivet i Aarhus Kommune.

Figur 23

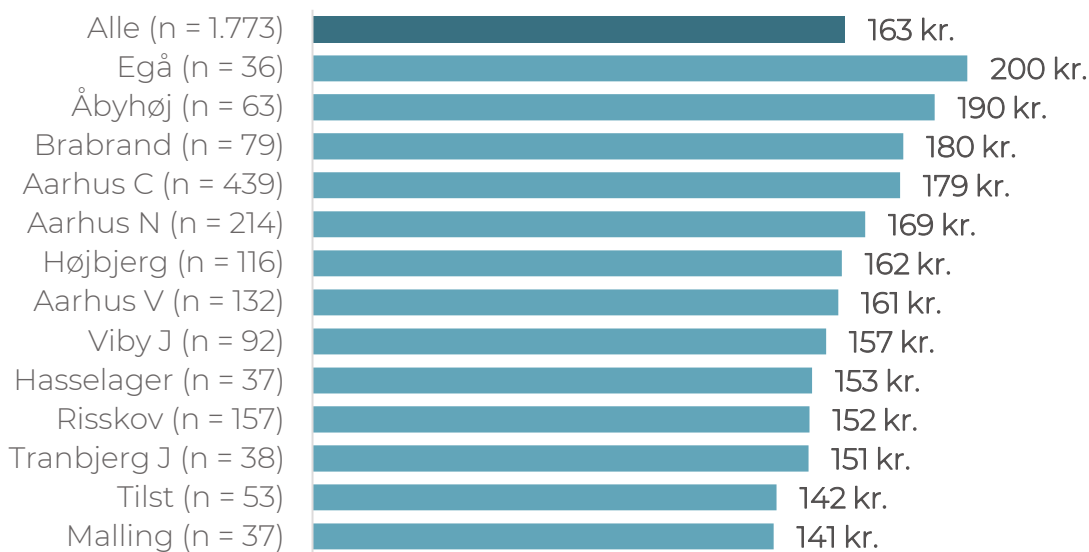
Nytteværdi fra kultur- og fritidslivet blandt aarhusianerne, Uddannelse

Figur 23 sammenligner nytteværdien fra kultur- og fritidslivet i Aarhus Kommune på tværs af forskellige uddannelsesgrupper. Her fremgår en sammenhæng mellem uddannelsesniveau og oplevet nytteværdi, da personer med lange videregående uddannelser angiver den største nytteværdi på 232 kr. Dette ses også ved, at personer med en kort videregående uddannelse og en mellemlang videregående uddannelse angiver en større nytteværdi end den gennemsnitlige aarhusianer.

Figur 24

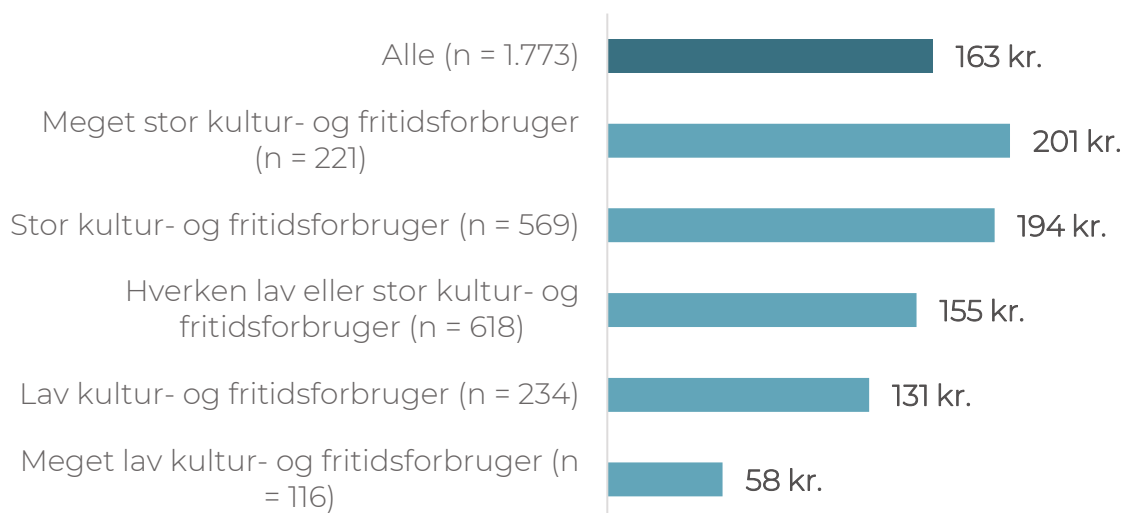
Nytteværdi fra kultur- og fritidslivet blandt aarhusianerne, Postnumre (stikprøve større end 30)

Figur 24 sammenligner nytteværdien fra kultur- og fritidslivet i Aarhus Kommune på tværs af kommunens postnumre. Det fremgår, at den højeste nytteværdi er til stede i Egå, Åbyhøj og Brabrand. Omvendt er nytteværdien lavest i Tranbjerg J, Tilst og Malling. I de mere centrale postnummerområder i Aarhus Kommune, hvor udbuddet af kultur- og fritidsaktiviteter er størst, ligger nytteværdien typisk mellem 169 og 179 kr. Også her kan forskellen mellem bydelen være drevet af forskelle i betalingsevne.

Figur 25

Nytteværdi fra kultur- og fritidslivet blandt aarhusianerne, Kultur- og fritidsforbrug

Figur 25 viser, hvordan nytteværdien fra kultur- og fritidslivet i Aarhus varierer alt efter, om aarhusianeren er en stor eller lav kultur- og fritidslivsforbruger. Figuren viser, hvordan meget store og store kultur- og fritidsforbrugere har en større nytteværdi på 201 kr. og 194 kr. kontra lave og meget lave kultur- og fritidsforbrugere, der har en lavere nytteværdi på 131 kr. og 58 kr. Denne forskel indikerer, at nytteværdien fra kultur- og fritidslivet stiger i takt med aarhusianernes kultur- og fritidsforbrug. Når der kontrolleres for husstandsindkomst, ses det, at det i overvejende grad er husstandsindkomst fremfor kultur- og fritidsforbrug, som driver oplevet nytteværdi for kultur- og fritidslivet i Aarhus Kommune.

Tabel 1

Samlet nytteværdi fra kultur- og fritidslivet i Aarhus Kommune blandt aarhusianerne

Gennemsnitlig nytteværdi	163 kr.
Befolkningstal i Aarhus (+15 år)	313.528
Samlet nytteværdi (månedligt)	51 mio. kr.
Samlet nytteværdi (årligt)	612 mio. kr.

Tabel 1 viser den samlede nytteværdi fra kultur- og fritidslivet blandt aarhusianerne. På baggrund af den gennemsnitlige nytteværdi på 163 kr. pr. borger svarer det til en samlet årlig nytteværdi på 612 mio. kr. Dette tal repræsenterer den samlede nytteværdi, som aarhusianerne oplever fra Aarhus Kommunes kultur- og fritidsliv. Opgørelsen af den samlede nytteværdi er dog behæftet med en vis usikkerhed, da resultaterne fra analysepopulationen ekstrapoleres til en samlet nytteværdi for hele befolkningen i Aarhus Kommune.

Resultatet indikerer en markant samlet nytteværdi blandt aarhusianerne, som er villige til at reducere deres eget rådighedsbeløb for at sikre, at byens kultur- og fritidsaktiviteter forbliver på deres nuværende prisniveau eller blot eksisterer i fremtiden.

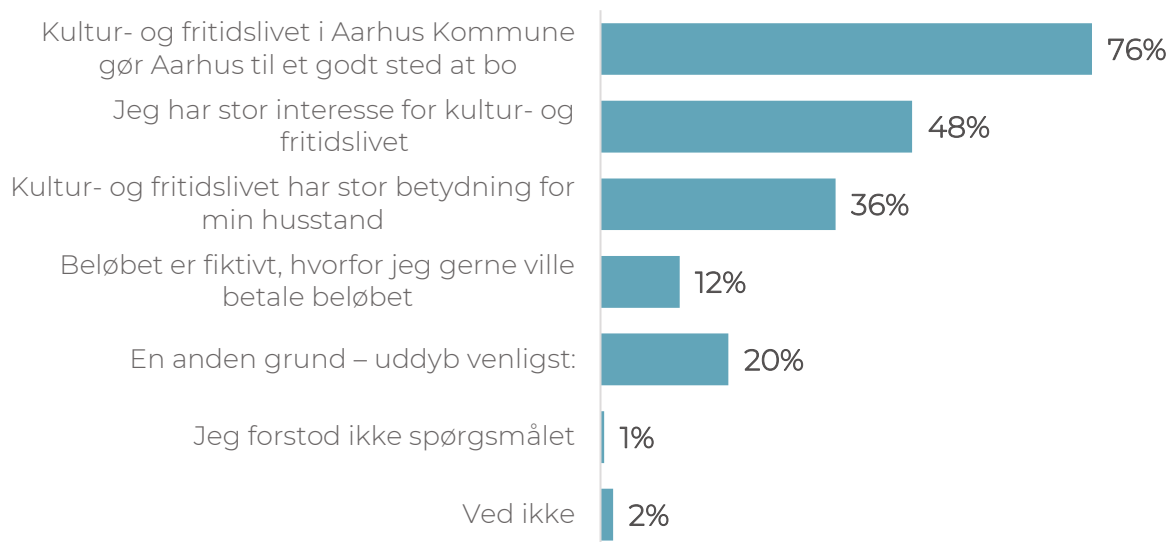
Sammenligning af oplevet nytteværdi

Til sammenligning med tidligere danske studier, der også har undersøgt den oplevede nytteværdi gennem CVM-spørgeskemaer, viser resultater, at den gennemsnitlige betalingsvillighed for danske museer i 2020 er 264 kr. blandt både brugere og ikke-brugere af museer²¹. Et andet dansk CVM-studie, der har undersøgt betalingsvilligheden for at afholde Tour de France i Danmark i 2022, finder en gennemsnitlig betalingsvillighed på ca. 37 kr. i deres spørgeskema. Konklusionen i denne undersøgelse lyder, at danske husholdninger samlet set har en betalingsvillighed på mellem 95 og 194 mio. kr. for at afholde Tour de France.

²¹ Bille, T., (2023) Museernes økonomiske værdi for den danske befolkning. Nordisk Kulturpolitisk Tidsskrift, 26(1), 8–25. <https://doi.org/10.18261/nkt.26.1.2>

Figur 26

Årsager til ønsket om at betale for kultur- og fritidstilbuddene (n = 1.222).

Note: Respondenterne har kunnet angive flere svarmuligheder.

Figur 26 viser, hvilke årsager der ligger til grund for ønsket om at betale mere for kultur- og fritidstilbuddene i Aarhus Kommune blandt de indbyggere, som har angivet et ønske om at betale. Den primære årsag er kultur- og fritidslivets indflydelse på Aarhus som et godt sted at bo. Her angiver cirka 3 ud af 4 respondenter, at dette er én af grundene til, at de ønsker at betale en større skattebetaling for at bevare kultur- og fritidstilbuddene. Omkring 50 % af indbyggerne tilkendegiver, at årsagen til deres oplevede nytteværdi skyldes personlig interesse for kultur- og fritidslivet, mens 36 % angiver, at kultur- og fritidslivet har betydning for deres husstand.

Hver femte borger angiver en anden grund til deres oplevede nytteværdi. Disse grunde er kodet og illustreret i nedenstående tabel. Endeligt tilkendegiver 12 %, at de ønsker at betale for kultur- og fritidslivet, da beløbet er fiktivt. Det er således omtrent hver 10. respondent, der lader sig påvirke af det fiktive scenarie.

²² Nielsen C.G. & Feddersen A., Willingness to pay for hosting the tour de France, *Sports Economics Review* (2023), doi: <https://doi.org/10.1016/j.serev.2023.100014>.

Tabel 2

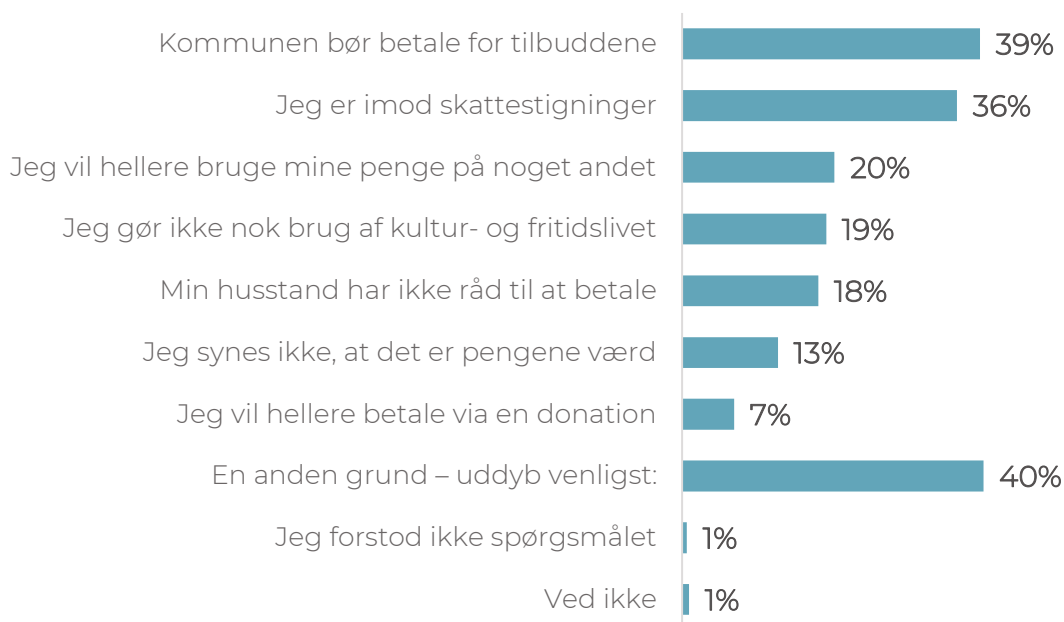
Andre grunde til ønsket om at betale for kultur- og fritidslivet i Aarhus Kommune.

	Tema	Beskrivelse	Procentdel af udtalelserne*
	Betydningen af kultur og fællesskab	Vigtigheden af kultur og fritid for socialintegration, trivsel og byens attraktivitet	7 %
	Økonomisk støtte og finansiell bæredygtighed	Villighed til at betale for at sikre stabilitet og vedligeholdelse af velfærdssamfundet	5%
	Personlig brug og gavn af tilbuddene	Ønske om at fastholde tilbud på grund af egen- og familieværdi	4%
	Fremtidig udvikling og investering i byen	Sikring af byens attraktivitet for turister, investorer og beboere	3%
	Lighed og tilgængelighed	Lige adgang til kultur- og fritidstilbud for alle sociale lag i Aarhus Kommune	3%

Note: *Beregningerne er baseret på de respondenterne (n = 244), der har angivet andre årsager til at betale for kultur og holdes op imod det samlede antal observationer (n = 1.222). I den åbne besvarelse har respondenterne haft mulighed for at angive flere udtalelser, hvorfor procentsatserne ikke summer til de 20 % af respondenter, der har angivet andre grunde jf. figur 26.

Figur 27

Årsager til ønsket om ikke at betale for kultur- og fritidstilbuddene (n = 418)

Note: Respondenterne har kunnet angive flere svarmuligheder.

Figur 27 viser, hvilke årsager der ligger til grund for ønsket om ikke at betale for kultur- og fritidstilbuddene i Aarhus Kommune. De væsentligste grunde skyldes holdninger om, at kommunen bør betale for kultur- og fritidslivet og modstand mod skattestigninger. Her angiver knap 40 % af indbyggerne, at dette er årsagerne til deres ønske om ikke at betale. Desuden angiver omtrent lige så stor en andel, at deres ønske om ikke at betale skyldes en anden grund, f.eks. kritik af politik og administration eller økonomiske bekymringer. Disse grunde er kodet og illustreret i nedenstående tabel.

Tabel 3

Andre grunde til manglende ønske om at vil betale for kultur- og fritidslivet i Aarhus Kommune (n = 161)

	Tema	Beskrivelse	Procentdel af udtalelserne*
	Kritik af politik og administration	Kritik af den offentlige forvaltning af økonomiske midler til kultur- og fritidslivet	15 %
	Økonomiske og finansielle bekymringer	Præference for brugerbetaling og følelse af at betale nok i skat	14%
	Opfattelse af uretfærdig fordeling	Ønske om anderledes fordeling af offentlige midler pga. favorisering af bycentrum	10 %
	Mangel på personlig nytte eller interesse	Manglende forbrug af tilbuddene og interesse for kultur- og fritidslivet	9 %
	Infrastruktur og tilgængelighedsproblemer	Udfordringer med adgang til tilbud (f.eks. vejnet og parkering) og den infrastrukturelle støtte	8 %

Note: *Beregningerne er baseret på de respondenterne (n = 167), der har angivet andre årsager til at betale for kultur og holdes op imod det samlede antal observationer (n = 418). I den åbne besvarelse har respondenterne haft mulighed for at angive flere udtalelser, hvorfor procentsatserne ikke summer til de 40 % af respondenter, der har angivet andre grunde jf. figur 27.

7. Instrumentelle og iboende værdier

Som supplement til den økonomiske værdi af det aarhusianske kultur- og fritidsliv undersøges de instrumentelle og iboende værdier, som kultur- og fritidsområdet bidrager med blandt borgerne i Aarhus Kommune. Denne del af undersøgelsen inkluderer og perspektiverer også til tidligere målinger af 'Aarhusmålene'.

De instrumentelle værdier fokuserer på, hvordan kultur og fritid bidrager med værdier til medborgerskab og demokrati. De iboende værdier dækker derimod over individuelle egenskaber og sociale relationer, som områderne skaber i sig selv blandt borgerne.

7.1 Instrumentelle værdier

De instrumentelle værdier kortlægger, hvordan kultur og fritid bidrager med værdier til medborgerskab og demokrati.

De instrumentelle værdier for kultur og fritid er målt med udgangspunkt i Aarhusmålet om 'Medborgerskab' og lægger sig op ad tidligere målinger.

De instrumentelle værdier indeholder seks forskellige dimensioner, som hver især måler elementer, der fokuserer på, hvordan kultur og fritid bidrager til demokrati og medborgerskab.

De instrumentelle værdier er selvstændigt målt for både kultur og fritid ved randomisering, hvor halvdelen af respondenterne har forholdt sig til fritid og den anden halvdel til kultur.

Dimensionerne, der indgår i målet for de instrumentelle værdier, er præsenteret nedenfor, og udgør den samlede målkonstruktion for de instrumentelle værdier²³.

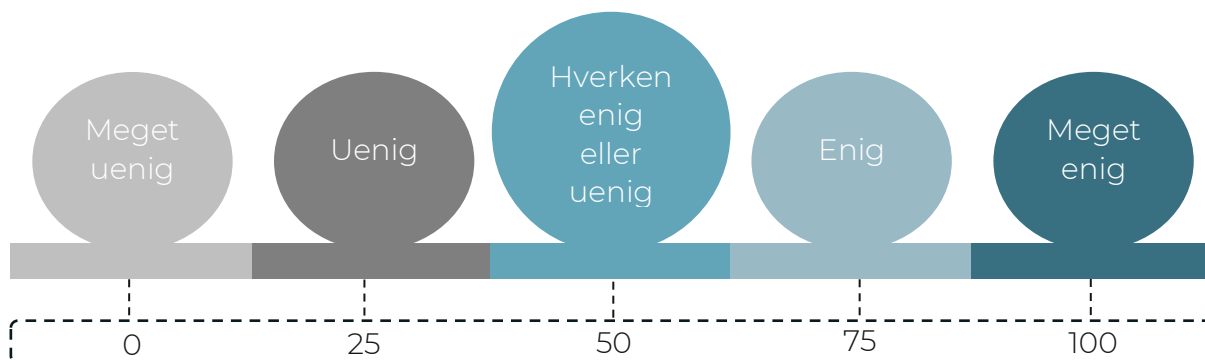
²³ Alle spørgsmål er indledt med: "Hvor enig er du i følgende udsagn om (kulturlivet / fritidslivet) i Aarhus Kommune?", hvortil halvdelen af respondenterne har fået kulturlivet og den anden halvdel har fået fritidslivet. Svarkategorierne har været en 5-punkts Likert skala fra "Meget uenig" til "Meget enig" samt en "Ved ikke" kategori.

Dimension	Spørgsmål
Identitet	Spg. 1: Gør mig stolt over at bo i byen Spg. 2: Er en vigtig del af byens identitet
Mangfoldighed	Spg. 1: Gør Aarhus til en by, hvor man har plads til at udfolde sig Spg. 2: Gør Aarhus til en by, hvor man har mulighed for at tage ansvar for eget liv og udnytte sine evner Spg. 3: Gør Aarhus til en by, hvor der er plads til forskellighed og mangfoldighed
Accept, anerkendelse og inklusion	Spg. 1: Bidrager til, at andre borgere anerkender den indsats, du yder i samfundet Spg. 2: Bidrager til, at du generelt føler dig accepteret af fællesskabet Spg. 3: Bidrager til dannelsen af gode fællesskaber i byen Spg. 4: Bidrager til, at du hjælper eller får hjælp fra dine medborgere
Deltagelse og ansvar	Spg. 1: Bidrager til, at jeg udfører frivilligt arbejde Spg. 2: Bidrager til, at jeg får demokratisk indsigt og lyst til at give min mening tilkende Spg. 3: Bidrager til, at jeg engagerer mig i lokalsamfundet Spg. 4: Bidrager til, at jeg har været eller er medlem af en klub/forening
Bidrag – ressourcer og potentiale	Spg. 1: Bidrager til, at jeg får mod på at udfordre mine fordomme om andre mennesker og prøver at forstå deres situation Spg. 2: Bidrager til, at jeg engagerer mig i praktiske fællesskaber med mine naboer og/eller kollegaer Spg. 3: Bidrager til, at jeg møder nye mennesker med stor imødekommenhed Spg. 4: Bidrager til, at jeg selv tager initiativ til vigtige beslutninger for Aarhus eller mit lokalområde
Kommunikation og borgerinddragelse	Spg. 1: Bidrager til, at jeg kan fremlægge mine synspunkter for andre Spg. 2: Bidrager til, at jeg er i stand til at snakke med de fleste mennesker, jeg møder Spg. 3: Bidrager til, at jeg bliver hørt, når der tages vigtige beslutninger om det, der vedrører mig Spg. 4: Bidrager til, at jeg er i stand til at påvirke forholdene i mit lokalområde/nabolag

Respondenterne har besvaret ovenstående spørgsmål ud fra en 5-punkts skala, der er re-skaleret til 0-100. Se figur 28 for den anvendte skalering.

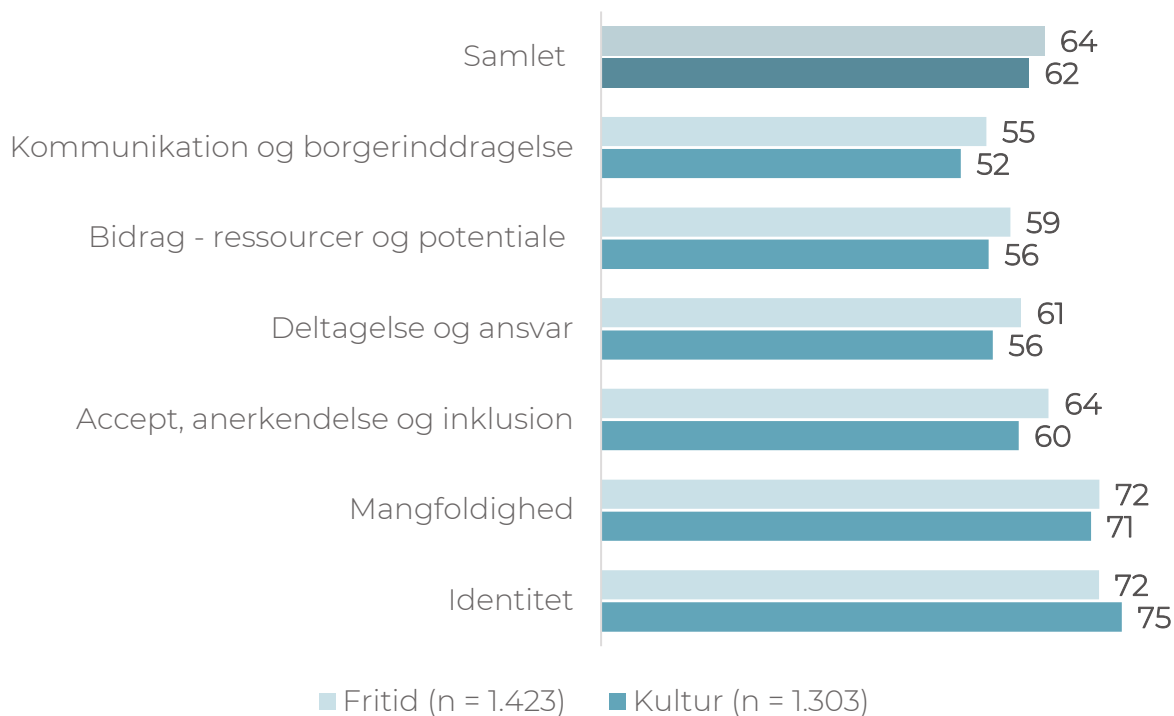
Figur 28

Skalering af instrumentelle værdier

Figur 29

Instrumentelle værdier fra kultur- og fritidslivet i Aarhus Kommune

Figur 29 viser fordelingen af de instrumentelle værdier og et samlet mål af værdierne, målt som et gennemsnit på tværs af de seks instrumentelle værdier. Heraf fremgår det, at det samlede mål for de instrumentelle værdier for kultur og fritid scorer henholdsvis 62 og 64. *Identitet* er den dimension, der scorer højest med indekseværdier på 75 for kultur og 72 for fritid. Det indikerer, at kultur- og fritidslivet i Aarhus Kommune har betydning for borgernes stolthed over at bo i byen og vurderes til at være vigtig for byens identitet. Ligeledes scorer dimensionen *Mangfoldighed* højt med en indekseværdi på 71 for kultur og 72 for fritid, hvorfor

borgerne i høj grad anerkender kultur- og fritidslivets bidrag til skabelsen af mangfoldighed og borgernes evne til at udfolde sig samt udnytte deres evner.

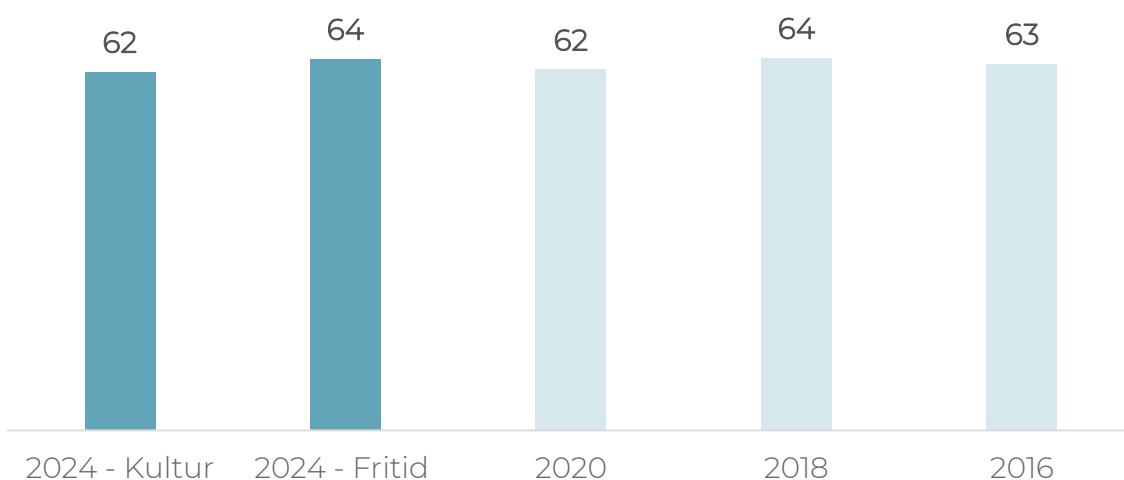
Dimensionerne *Accept, anerkendelse og inklusion* samt *Deltagelse og ansvar* scorer noget lavere med en på henholdsvis 60 og 56 for kultur samt en score på 64 og 61 for fritid. Borgerne i Aarhus Kommune vurderer således i lidt mindre grad, at kultur- og fritidslivet bidrager til dannelsen af accept, anerkendelse og inklusion i kommunen samt borgernes evne til at deltage i lokalsamfundets udvikling.

Endelig scorer dimensionerne *Bidrag – ressourcer og potentiale* samt *Kommunikation og borgerinddragelse* lavest med en score på 56 og 52 for kultur og en score på 59 og 55 for fritid.

Der er tidligere foretaget "Temperaturmålinger"²⁴ med udgangspunkt i medborgerskab i Aarhus Kommune. Her er der målt nogle af de samme dimensioner, som indgår i de instrumentelle værdier i denne rapport. Spørgsmålene i de tidligere undersøgelser har ikke været rettet mod kultur- og fritidslivet, men derimod Aarhus generelt. Målingen af medborgerskab er foretaget i årene 2016, 2018 og 2020.

Figur 30

Samlede instrumentelle værdier fra kultur- og fritidslivet i Aarhus Kommune, udvikling fra 2016

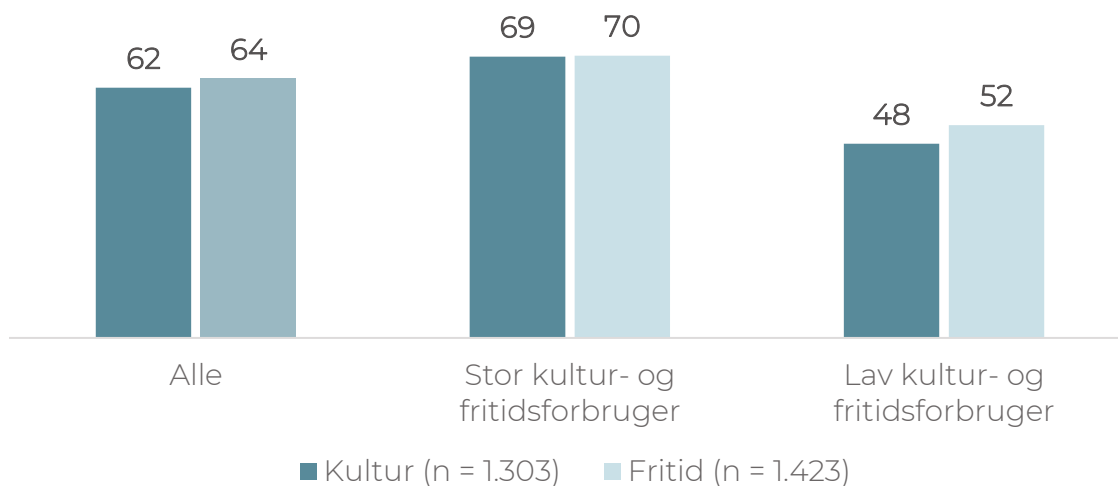
I ovenstående figur præsenteres de tidligere mål for medborgerskab med resultaterne fra denne måling. Her fremgår det, at den samlede score for de instrumentelle værdier af kultur og fritid ligger på samme niveau, som tidligere målinger for medborgerskab. Dette understøtter den væsentlighed, som kultur- og fritidslivet spiller i forhold til medborgerskab i Aarhus Kommune og borgernes

²⁴ Epinion (2020) "Temperaturmåling 2020". For Aarhus Kommune Borgmesterens Afdeling

anseelse af et godt kultur- og fritidsliv som en vigtig faktor til, at Aarhus er et godt sted at bo.

Figur 31

Instrumentelle værdier fra kultur- og fritidslivet i Aarhus Kommune, Kulturforbrug

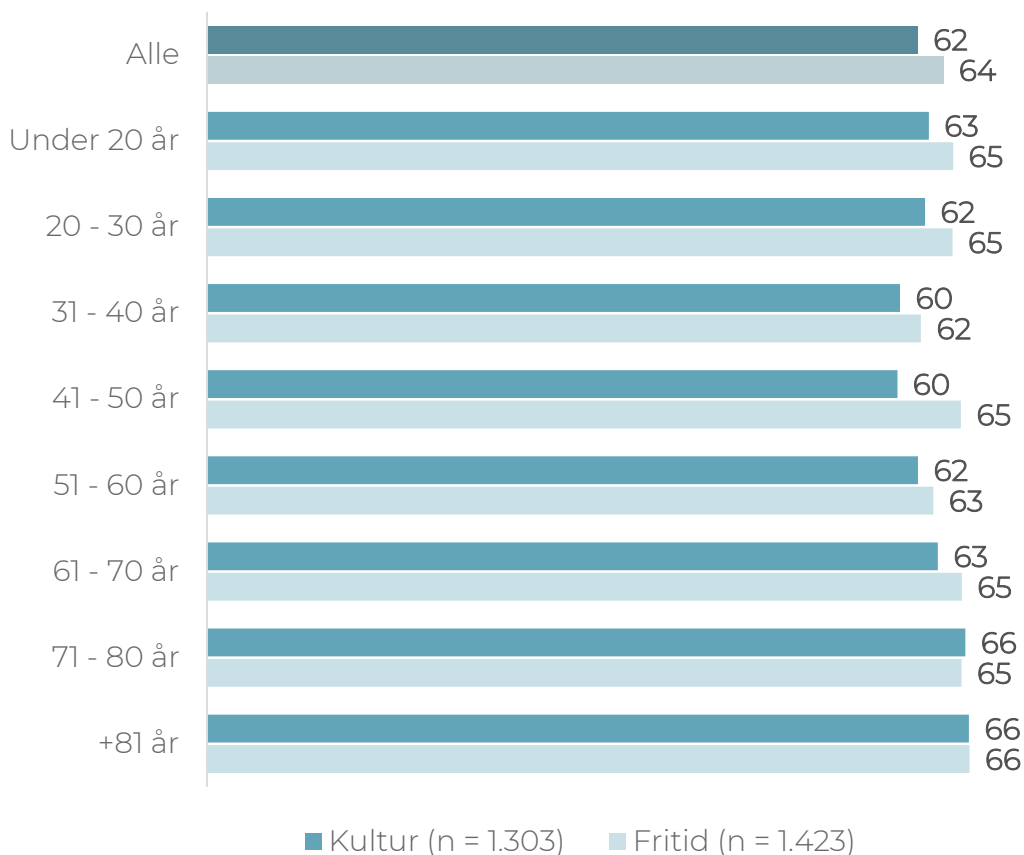

I figur 31 fremgår det, at personer, som anser sig selv som store kultur- og fritidsforbrugere²⁵ vægter den samlede instrumentelle værdi for kultur- og fritidslivet højere end personer, der anser sig selv som lave kultur- og fritidsforbrugere – på tværs af kultur og fritid. Medborgerskab og de demokratiske værdier, som borgerne oplever fra kultur- og fritidslivet, stiger således i takt med borgernes selvvalgte forbrug af kultur- og fritidstilbud.

²⁵ I spørgeskemaet er respondenter blevet bedt om at angive deres kultur- og fritidsforbrug. Personer der har angivet, at de har et stort eller meget stort kultur- og fritidsforbrug er her kodet til gruppen 'Stor kultur- og fritidsforbruger'. Omvendt er personer, der har angivet, at de har et lavt eller meget lavt kultur- og fritidsforbrug blevet kodet til gruppen 'Lav kultur- og fritidsforbruger'.

Figur 32

Instrumentelle værdier fra kultur- og fritidslivet i Aarhus Kommune, Alder

Figur 32 viser, at den samlede instrumentelle værdi af fritid vurderes lidt højere end kultur for alle aldersgrupper op til 71 år. For personer over 71 år vurderes den instrumentelle værdi af kulturlivet derimod en smule højere end eller på niveau med værdien af fritidslivet. For personer under 30 år og over 61 år vurderes den instrumentelle værdi af både kultur og fritid højere end gennemsnittet blandt aarhusianerne. Dette kan skyldes, at disse aldersgrupper i højere grad benytter sig af kultur- og fritidstilbud, hvilket medfører, at de tillægger disse tilbuds instrumentelle værdier større vægt.

7.2 Iboende værdier

De iboende værdier dækker over individuelle egenskaber og sociale relationer, som områderne skaber i sig selv blandt borgerne.

De iboende værdier for kultur og fritid er målt med inspiration fra, hvad forskning har fundet, at kultur- og fritidslivet har en positiv indvirkning på^{26 27}.

De iboende værdier indeholder fire forskellige dimensioner, som hver især måler elementer, der relaterer sig til de værdier, som kultur- og fritidslivet i sig selv bidrager med hos borgerne i Aarhus Kommune. De konkrete operationaliseringer for hver dimension kan ses nedenfor. Den samlede målkonstruktion er skaleret fra 0-100.

De iboende værdier er selvstændigt målt for både kultur og fritid ved randomisering, hvor halvdelen af respondenterne har forholdt sig til fritid og den anden halvdel til kultur²⁸.

Dimension	Spørgsmål
Emotionel betydning	Spg. 1: Livsglæde
	Spg. 2: Fordybelsesevne
	Spg. 3: Evne til at blive berørt
Kreativ betydning	Spg. 1: Evne til at lade dig inspirere
	Spg. 2: Menneskelige færdigheder
	Spg. 3: Kreative udfoldelser
Intellektuel betydning	Spg. 1: Vidensniveau
	Spg. 2: Reflektionsniveau
	Spg. 3: Perspektiv på samfundet
Social betydning	Spg. 1: Sociale relationer
	Spg. 2: Fællesskaber
	Spg. 3: Relationer/samhørighed til byen

Respondenterne har besvaret ovenstående spørgsmål ud fra en 5-punkts skala, der er reskaleret til 0-100. Se figur 33 for nærmere indblik i den anvendte skalering.

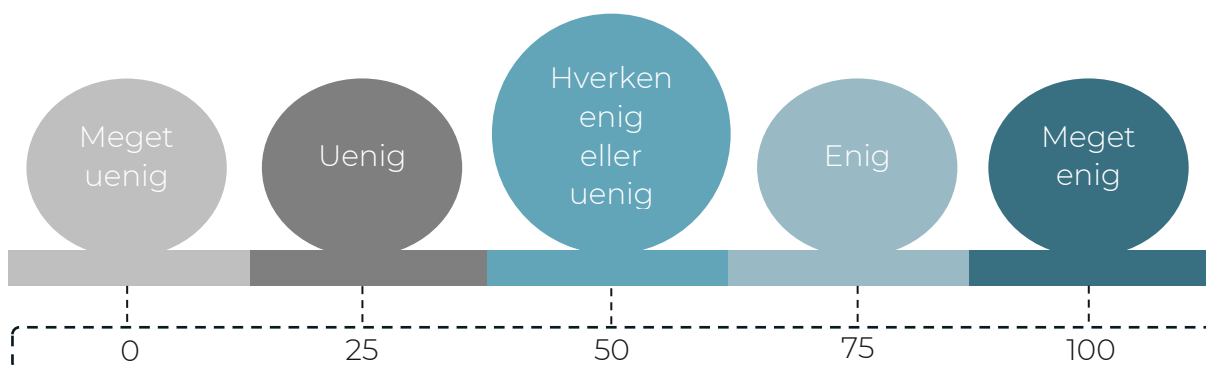
²⁶ Kulturanalys Norden. (2024) Kulturens roll och nytta i samhälls-utvecklingen.

²⁷ Bille, T. (2018), Rethink Economic Impact: Fra økonomisk impact til samfundsøkonomisk værdi.

²⁸ Alle spørgsmål er indledt med: "Hvor enig er du i følgende udsagn om (**kulturlivet / fritidslivet**) i Aarhus Kommune?", hvortil halvdelen af respondenterne har fået kulturlivet og den anden halvdel har fået fritidslivet. Svarkategorierne har været en 5-punkts Likert skala fra "Meget uenig" til "Meget enig" samt en "Ved ikke" kategori.

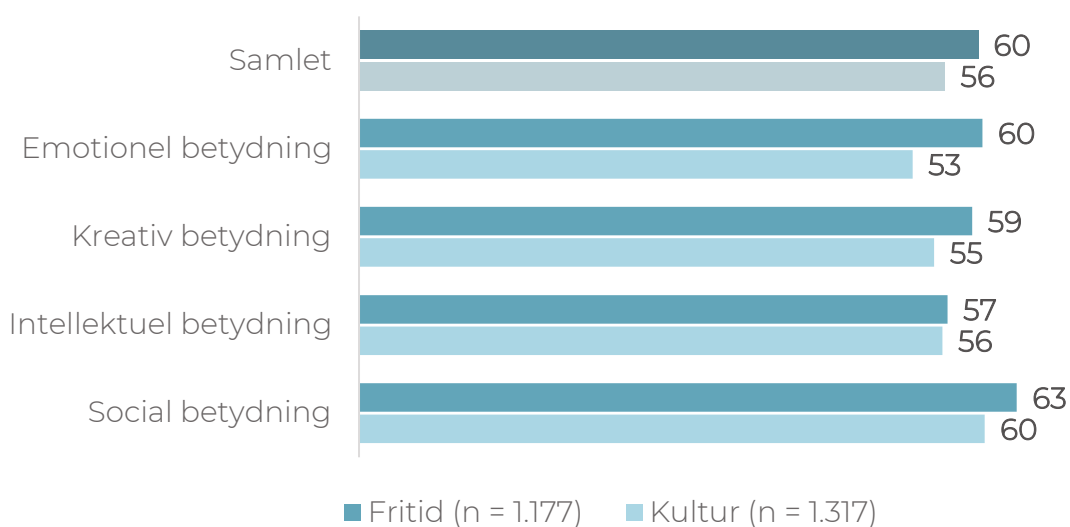
Figur 33

Skalering af iboende værdier

Figur 34

Iboende værdier fra kultur- og fritidslivet i Aarhus Kommune

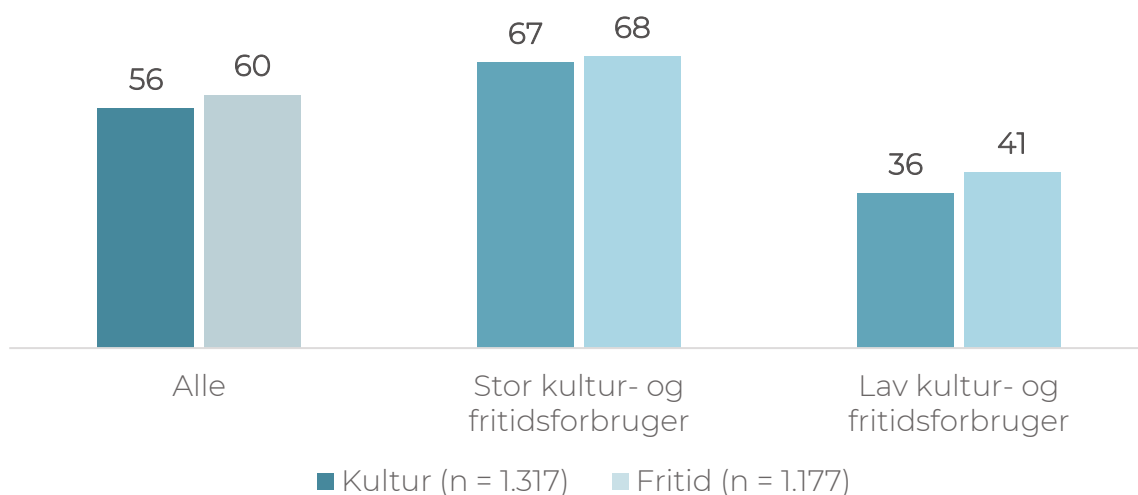
Figur 34 viser fordelingen af de iboende værdier samt et samlet mål af værdierne målt som et gennemsnit på tværs af de fire iboende værdier. Generelt scorer fritidslivet højere end kulturlivet på tværs af de iboende værdier. Både for kultur og fritid vurderes områderne til at have størst social betydning for aarhusianerne, hvorfor kultur- og fritidslivet har størst betydning for dannelsen af sociale relationer, fællesskaber og relation til Aarhus. Den største forskel mellem kultur og fritid ses i områdernes emotionelle betydning. Her vurderes fritidslivet til at have en større

emotional betydning end kulturlivet i forhold til parametrene livsglæde, fordybelsesevne og evnen til at blive berørt.

Den største lighed mellem kultur og fritid eksisterer i områdernes intellektuelle betydning, hvor kultur scorer 56 og fritid scorer 57. Områderne vurderes således til at have omtrent lige stor betydning for aarhusianernes vidensniveau, refleksionsniveau og perspektiv på samfundet. Endelig vurderes fritid i lidt højere grad end kultur til at have kreativ betydning for aarhusianerne, idet fritid scorer 59 og kultur scorer 55. Fritidslivet vurderes derfor til også at have størst indflydelse på borgernes evne til at lade sig inspirere, deres menneskelige færdigheder og kreative udfoldelser.

Figur 35

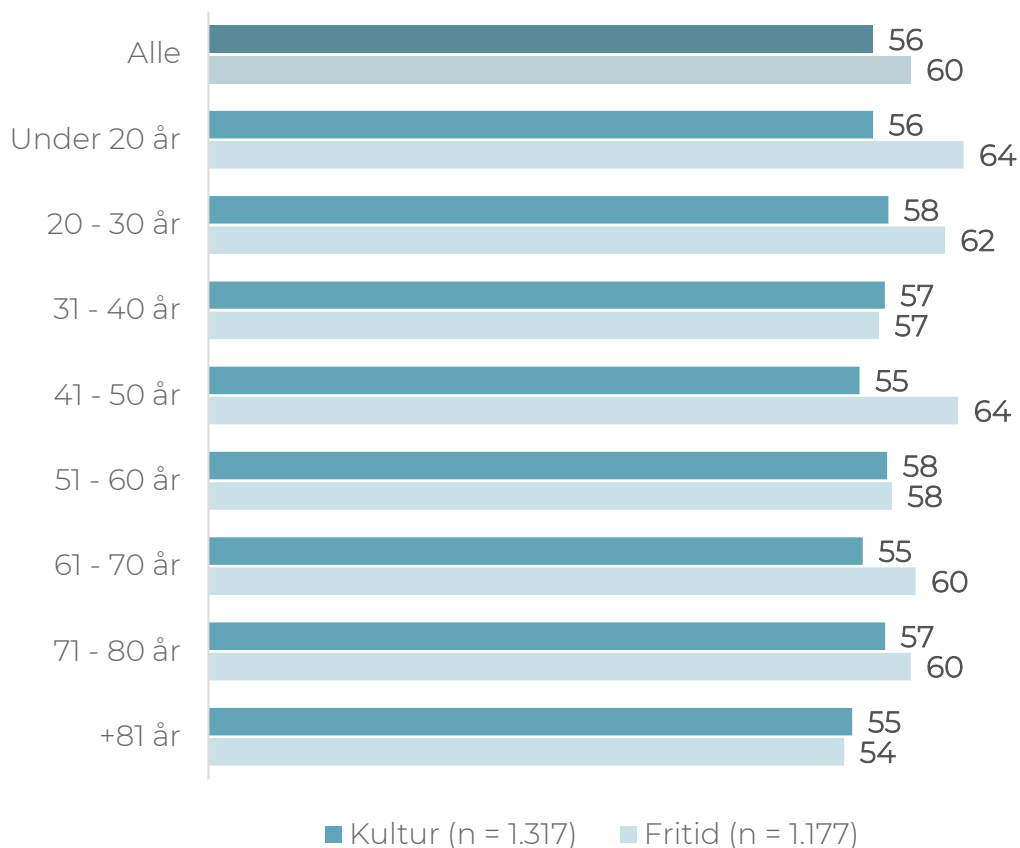
Iboende værdier fra kultur- og fritidslivet i Aarhus Kommune, Kulturforbrug

Figur 35 illustrerer, hvordan personer, der anser sig selv som store kultur- og fritidsforbrugere vurderer den samlede iboende værdi fra kultur- og fritidslivet højere end personer, der anser sig selv som lave kultur- og fritidsforbrugere – både for kultur og for fritid. Det betyder, at de iboende værdier fra kultur- og fritidslivet samt betydningen af disse værdier stiger i takt med, at aarhusianernes selvvalgte forbrug af kultur- og fritidsaktiviteter øges.

Figur 36

Iboende værdier fra kultur- og fritidslivet i Aarhus Kommune, Alder

Figur 36 viser, at den samlede iboende værdi af fritid, vægtes højere end kultur for alle aldersgrupper på nær aldersgruppen +81 år. For denne aldersgruppe vægtes den iboende værdi fra kulturlivet en smule højere. For personer i aldersgrupperne under 20 år og 41-50 år eksisterer den største forskel i oplevelsen af de iboende værdier fra kultur og fritid. For personer under 20 år scorer kultur 56, mens fritid scorer 64.

I aldersgrupperne 20 – 30 år, 51 – 60 år og 71 – 80 år ligger den samlede iboende værdi fra kulturlivet over værdien hos den gennemsnitlige aarhusianer. For fritid er det aldersgrupperne under 20 år, 20 – 30 år og 41 – 50 år, at den samlede iboende værdi fra fritidslivet, ligger over værdien hos den gennemsnitlige aarhusianer.

8. Appendiks

8.1 Uddybning af værdisætning på kultur- og fritidsområdet

Silverlining Researchs undersøgelsesdesign tager udgangspunkt i velfærdsøkonomisk teori. Hovedformålet er i denne undersøgelse at estimere værdien af kultur- og fritidslivet ud fra den samlede værdi, som 'erhvervet' skaber i samfundet og for borgerne.

Oftest estimeres værdien af et erhverv ved hjælp af en kvantificering af branchens markedsomsatte værdier, der relaterer sig til omsætning fra salg af varer og serviceydelser. I kultur- og fritidslivet kan dette forekomme ved entréindtægter, salg af mad og drikke o.l.

Men idet kultur- og fritidslivet kan betragtes som offentlige goder, genererer området værdi, som ikke alene kan anskues ved at opgøre de markedsomsatte værdier.

Disse værdier kendetegnes i økonomisk teori som 'non-market' værdier (ikke-markedsomsatte værdier) og opleves både af personer, der anvender og ikke anvender Aarhus Kommunes kultur- og fritidsaktiviteter.

For eksempel kan der opstå ikke-markedsomsatte værdier fra kultur- og fritidslivet ved den eksistens-, prestige-, uddannelsesværdi mv., der opleves af både brugere og ikke-brugere af Aarhus' kultur- og fritidsliv. Disse ikke-markedsomsatte værdier inkluderes i tillæg til den klassiske markedsværdi i nærværende undersøgelse med henblik på at give en estimering af den samlede økonomiske værdi fra Aarhus.

Dertil argumenterer kulturforskningen også for, at der i kultur- og fritidslivet eksisterer et ekstra værdilag, der er rodfæstet i de værdier, som tilknytter sig det givne kulturelle gode. Her argumenteres det, at den kulturelle værdi fra disse goder opleves forskelligt fra individ til individ, og at disse værdier blandt andet kan differentieres i form af iboende og instrumentelle værdier.

I denne undersøgelse belyses den kulturelle værdi fra Aarhus' kultur- og fritidsliv under betegnelsen kulturel og social kapital med udgangspunkt i klarlægning af områdets iboende og instrumentelle værdier, og hvordan kultur- og fritidslivet bidrager til demokrati og et velfungerende samfund²⁹.

²⁹ Bille, T. (2018), Rethink Economic Impact: Fra økonomisk impact til samfundsøkonomisk værdi.

8.2 Uddybning af 'Contingent Valuation Method'

Estimering af de ikke-markedsomsatte værdier er foretaget ved hjælp af 'Contingent Valuation Method' (CVM). Dette er en anvendt og anerkendt metode i den internationale forskning og blandt kulturøkonomer til måling af den samlede økonomiske værdi af et offentligt gode – herunder de ikke-markedsomsatte værdier.

CVM-studier gennemføres normalt ved spørgeskemadistribution, hvor en population bliver spurgt om deres 'willingness to pay' (WTP) over skatten for et givent kultur- eller fritidstilbud. Dette tillader at måle forbrugernes oplevede nytteværdi ved kultur- og fritidstilbud hvilket giver mulighed for at kvantificere værdien af samfundsgoder.

Indledningsvist er der i spørgeskemaet opstillet et fiktivt scenarie, hvor det præsenteres, at Kultur og Borgerservice i Aarhus Kommune oplever besparelser, som rammer kultur- og fritidslivet i Aarhus Kommune.

Herefter tager CVM-studiet højde for respondentens bruttohusstandsindkomst og implementerer brugen af dikotomiske svarmuligheder for at øge analysens validitet. For eksempel bliver en respondent med en bruttohusstandsindkomst på over 650.000 kr. indledende spurgt, om vedkommende er villig til at betale 300 kr. månedligt for bevarelsen af Aarhus' kultur- og fritidsliv.

Tilsvarende bliver en respondent med en bruttohusstandsindkomst på under 200.000 kr. indledende spurgt, om vedkommende er villig til at betale 100 kr. månedligt. Til dette har respondenterne mulighed for at svare 'Ja', 'Nej' eller 'Ved ikke'. Herefter bliver de respondenter, der svarer 'Ja' eller 'Nej', spurgt ind til, hvor sikre, de er i deres svar og får et nyt scenarie, hvor beløbet enten stiger eller falder med 50 kr. Hvis respondenterne svarer 'Ja' eller 'Nej' til det angivne beløb to gange i træk, får de mulighed for at angive et større eller lavere beløb end det fremviste beløb.

Som afslutning på det fiktive scenarie bliver respondenterne spurgt ind til, hvad de primære årsager er til, at de enten ønsker eller ikke ønsker at betale for bevarelsen af kultur- og fritidslivet. Her er robustheden af svarene tillige kvalitetstestet, idet respondenterne har mulighed for at angive, at de kun ønsker at betale, fordi beløbet er fiktivt.

Det bemærkes, at respondenterne ikke bliver bedt om at prioritere mellem forskellige policy-områder, hvorfor analysen ikke giver anledning til at tolke på den oplevede nytteværdi af kultur- og fritidsområdet relativt til andre af kommunens forvaltning.

8.3 Definitioner af effektmål i SAM-K/LINE -modellen

Effekten '**Bruttoværditilvækst**' følger nationalregnskabet's definition af bruttoværditilvækst i løbende priser: "Bruttoværditilvækst opgøres for det enkelte erhverv som produktionen i basispriser minus forbrug i produktionen i køberpriser og er således også lig med summen af andre produktions-skatter, netto, aflønning af ansatte og overskud af produktionen og blandet indkomst. For samfundet som helhed kan bruttoværditilvæksten også opgøres som bruttonationalproduktet i markedspriser minus produktskatter, netto."

Effekten '**Beskæftigelse**' følger nationalregnskabet's definition af beskæftigelse: "Beskæftigelsen omfatter beskæftigede personer, der leverer arbejdskraft til produktionen af varer og tjenester i Danmark, uanset om de er bosiddende i landet, eller om produktionen ligger inden for lovens rammer, blot produktionen ligger inden for nationalregnskabet's produktionsgrænse. Opgørelsen omfatter det gennemsnitlige antal beskæftigede personer i den periode, der belyses (år/kvartal). Beskæftigede personer, der midlertidigt ikke er i arbejde, men har en formel tilknytning til en arbejdsplads, tælles også med. Alene det primære ansættelsesforhold medtages ved beregningen." Beskæftigelsen henføres til det område, hvor den økonomiske aktivitet finder sted, og den beskæftigede har arbejdssted.

Effekten '**Skatteprovenu**' er summen af personskatter, selskabsskatter samt punktafgifter og moms. Afgifterne er fordelt efter det sted, hvor de er skattepligtige, jf. nedenstående beskrivelse. Personskatter dækker over stats-, kommune- og kirkeskatter og er fordelt efter bopælen på den beskæftigede. Selskabsskatten er fordelt efter virksomhedens arbejdssted. Punktafgifter og moms er fordelt efter varemarkedsstedet, det vil sige hvor selve handlen foregår.

8.4 Dataindsamling og frafaldsanalyse

Metode og datagrundlag

Dataindsamlingen er gennemført som en kvantitativ spørgeskemaundersøgelse af i alt 2.598 borgere i Aarhus Kommune indsamlet i perioden 11. juni til 12. juli 2024. Spørgeskemaet er udsendt via Digital Post til 23.648 borgere over 15 år tilfældigt udtrukket fra CPR-registret. Antallet ekskluderer borgere, der er undtaget for Digital Post.

For at sikre repræsentativiteten af undersøgelsen er alle data blevet vægtet, så de afspejler kommunens borgeres reelle fordeling på køn, alder og bopæl.

Alle analyser bygger derfor på et vægtet datagrundlag, men det rapporterede antal af respondenter (n) er uvægtet igennem rapporten for at give et retvisende billede af det reelle datagrundlag.

Frafaldsanalyse

Ved udsendelse af spørgeskemaundersøgelser vil der, ligesom ved andre udsendelsesformer, være en potentiel skævhed i, hvilke borgere der reelt deltager i undersøgelsen, og hvordan de adskiller sig fra borgerne generelt (populationen).

Udsendelse via Digital Post er en effektiv måde at række ud til et bredt udsnit af borgere samtidig. Der kan dog være en potentiel skævhed i hvilke grupper af borgere, der er opmærksomme på meddelelser modtaget via Digital Post, hvor særligt helt unge kan forventes at være mindre opmærksomme. Borgere, der er undtaget for Digital Post, ekskluderes fra undersøgelsen hvilket potentielt kan give en skævhed for særligt personer med nedsat funktionsevne eller ældre.

Der er derfor foretaget en frafaldsanalyse på udvalgte parametre for at belyse, hvor repræsentativ undersøgelsens datagrundlag er for borgerne i Aarhus Kommune.

De følgende figurer viser fordelingen i populationen på udvalgte parametre (køn, alder og bopæl) sammenlignet med fordelingen i de indsamlede besvarelser. De to første grafer viser, som forventet, at indsamlingen via Digital Post medfører en overrepræsentation af de ældre borgere over 50 år – mandlige såvel som kvindelige - mens der er en underrepræsentation af de yngre borgere, særligt dem under 30 år.

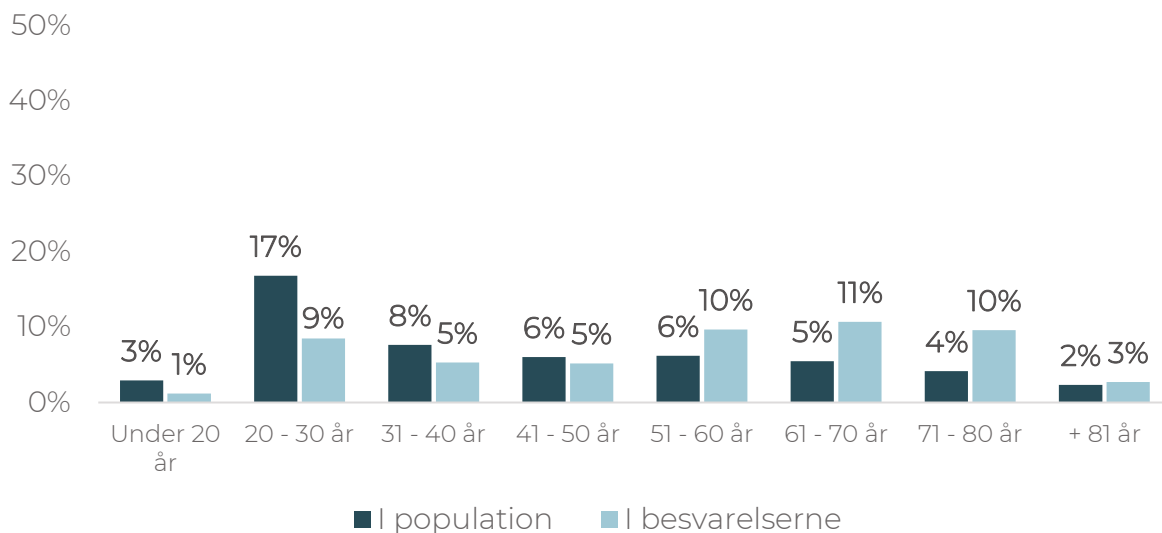
Underrepræsentationen af de yngre borgere vurderes dog ikke at være et stort problem, eftersom de stadig er repræsenteret markant iblandt besvarelserne. Der er derfor stadig et stort datagrundlag og et stort antal spørgeskemasvar indsamlet blandt de yngre borgere, hvormed undersøgelsen stadig kan give valide og reliable svar på, hvordan de yngre borgere ser på kultur- og fritidsområdet.

For at sikre et repræsentativt billede af borgerne i Aarhus Kommune, vægtes data efter populationsfordelinger på udvalgte parametre; køn, alder og bopæl. Det betyder i praksis, at spørgeskemasvarene blandt de ældre borgere vægter mindre

end spørgeskemasvarende blandt de yngre borger, når resultaterne for den samlede stikprøve rapporteres.

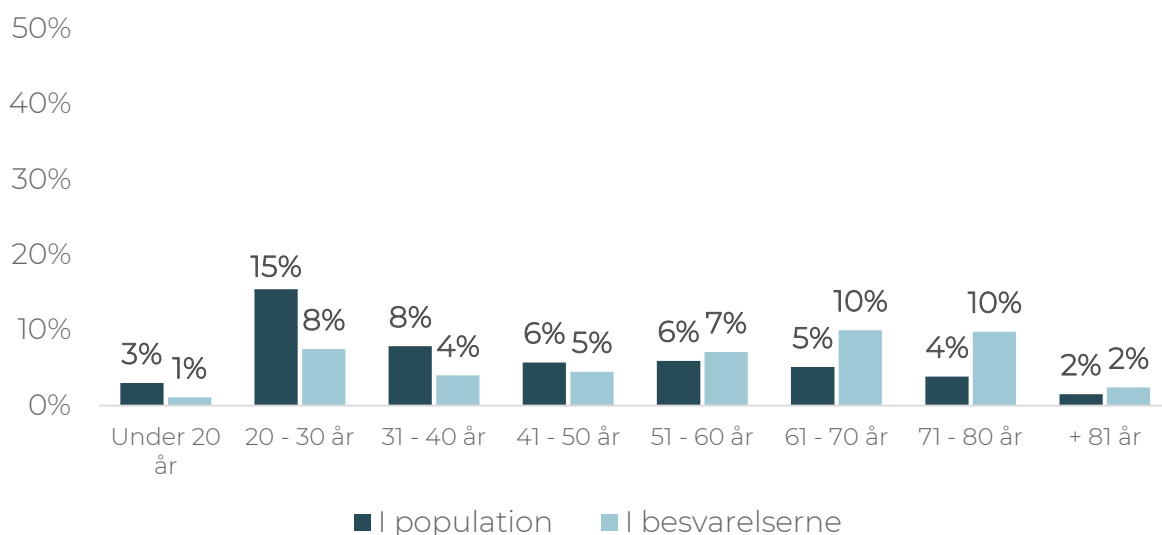
Figur 1

Fordelingen af kvindelige respondenter på aldersgrupper

Figur 2

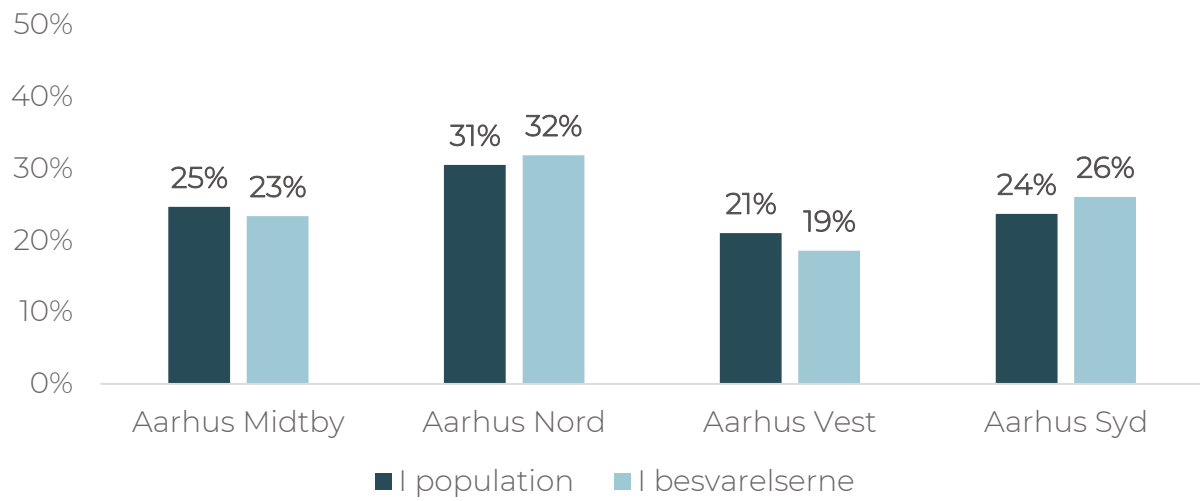
Fordelingen af mandlige respondenter på aldersgrupper

Nedenstående graf viser fordelingen i stikprøven sammenlignet med populationen opgjort efter bopæl; midtbyen, det nordlige Aarhus, det sydlige Aarhus og det vestlige Aarhus. Der er en god repræsentation af samtlige områder, hvor stikprøven maksimalt afviger med 2 %-point fra populationen.

Figur 3

Fordelingen af respondenter på områder

8.5 Brancheliste til SAM-K/LINE

Branchekode R: Kultur og fritid

- Alle branchekoder er inkluderet, herunder alt i deres (eventuelle) laverestående hierarkier, på nær 92.0 Lotteri- og anden spillevirksomhed:
 - 90.0 - Kreative aktiviteter, kunst og forlystelser
 - 91.0 - Biblioteker, arkiver, museer og anden kulturel virksomhed
 - 93.1 - Sport
 - 93.2 - Forlystelser og fritidsaktiviteter

Branchekode P: Undervisning

- Følgende branchekoder er inkluderet, herunder alt i deres (eventuelle) laverestående hierarkier:
 - 85.51 - Undervisning inden for sport og fritid (inkluderet)
 - 85.52 - Undervisning i kulturelle discipliner (inkluderet)

Branchekode J: Information og Kommunikation

- Følgende branchekoder er inkluderet, herunder alt i deres (eventuelle) laverestående hierarkier:
 - 58.11 - Udgivelse af bøger (inkluderet)
 - 58.13 - Udgivelse af aviser og dagblade (inkluderet)
 - 581410 - Udgivelse af ugeblade og magasiner (inkluderet)
 - 581420 - Udgivelse af distrikts- og annonceblade (inkluderet)
 - 58.21: Udgivelse af computerspil (inkluderet)
 - 591100 - Produktion af film og videofilm (inkluderet)
 - 591120 - Produktion af tv-programmer (inkluderet)
 - 591200 - Aktiviteter, der udøves efter produktion af film, video- og tv-programmer (inkluderet)
 - 591400 - Biografer (inkluderet)
 - 59.20 - Indspilning af lydoptagelser og udgivelse af musik (inkluderet)
 - 60.10 - Radiovirksomhed (inkluderet)
 - 60.20 - Tv- virksomhed (inkluderet)

Branchekode S: Andre serviceydelser

- Følgende branchekoder er inkluderet, herunder alt i deres (eventuelle) laverestående hierarkier:
 - 94.99 - Andre organisationer og foreninger i.a.n. (inkluderet)